

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/107/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2719201598
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Horváthová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2719201598.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Dominika Horváthová a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Ľubica Spálová, v spore žalobcov: 1. A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa C. X D., E., 2. F. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa C. X D., E., 3. G. C. H., nar. XX.XX.XXXX, adresa C. X D., E., 4. I. I., nar. XX.XX.XXXX, adresa B. XX, E., všetci žalobcovia zastúpení: Bukovinský & Chlipala, s.r.o., so sídlom Svätoplukova 30, Bratislava 821 08, IČO: 35 918 098 proti žalovanému: Mesto Skalica, so sídlom Nám. slobody 145/10, 909 01 Skalica, IČO: 00 309 982, zastúpenému: Advokátska kancelária IURISTHALIA s.r.o., so sídlom Majakovského 9, Bratislava - mestská časť Staré Mesto 811 04, IČO: 54 199 808, o náhradu škody vo výške 16.991,76 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcov 1 až 4 proti rozsudku Okresného súdu Senica č.k. SI-7C/17/2019-985 zo dňa 20.06.2024, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom 1 až 4 v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinstančný súd rozhodol nasledovne:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1. až 4. v rozsahu 100 %.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 391 ods. 2, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2, § 396 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 1 písm. b), § 10 ods. 1, 2, § 14 ods. 1, 2, § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 31.12.2008 (ďalej len ako „zákon č. 514/2003 Z.z.“ alebo „zákon o zodpovednosti za škodu“), § 4 ods. 1, 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 39, § 41, § 451 ods. 1, 2, § 457, § 488, § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“).

3. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobcovia 1 až 4 sa žalobou doručenou súdu dňa 07.11.2019 domáhali náhrady škody zaplatením celkovej sumy 16.991,76 eura s príslušenstvom tak, že žalovaný je povinný zaplatiť a) žalobcovi 1. sumu 2.470,08 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 30.10.2019 do zaplatenia, b) žalobcovi 2. sumu 2.470,08 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 30.10.2019 do zaplatenia, c) žalobcovi 3. sumu 4.561,68 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 30.10.2019 do zaplatenia, d) žalobcovi 4. sumu 7.489,92 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 30.10.2019 do zaplatenia. Žaloba bola odôvodnená tým, že mestské

zastupiteľstvo v Skalici (ďalej len „MsZ“) na návrh vtedajšieho primátora prijalo uznesenie MsZ č. 171/2008 z 19.06.2008 (ďalej len ako „sporné uznesenie“ alebo „predmetné uznesenie“), ktoré určilo náležitosti verejnej dávky na krytie nákladov na spolufinancovanie infraštruktúry pre individuálnu bytovú výstavbu v lokalite H. H., jeho prijatiu predchádzalo niekoľko súvisiacich uznesení a nadväzovala naň celá rada ďalších uznesení MsZ. V žalobe bolo uvedené, že žalobcovia uhradili tzv. verejnú dávku žalovanému, a to žalobcovia 1. a 2. vo výške 4.940,16 €, žalobca 3. vo výške 4.561,68 € a žalobca 4. vo výške 7.489,92 €. Právne bola žaloba odôvodnená poukazom na zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Žalobcovia ďalej v žalobe uviedli, že z obsahu sporného uznesenia ako aj zo zápisnice z tohto zasadnutia je zrejmé, že primátor pri predkladaní návrhu uznesenia a mestské zastupiteľstvo pri schvaľovaní uznesenia konali v domnení, že realizujú samosprávnú pôsobnosť mesta Skalica na základe zákona č. 369/1990 Zb., primátor ako aj mestské zastupiteľstvo prekročili svoje právomoci, navrhnutie, prerokovanie a schválenie uznesenia MsZ č. 171/2008 z 19.06.2008 ako aj následné uplatňovanie v jednotlivých prípadoch bolo a je nesprávnym úradným postupom. Žalobcovia uviedli, že zákonná úprava ust. § 11 ods. 4 písm. e) zákona č. 369/1990 Zb. v znení účinnom v čase navrhnutia, prerokovania a schválenia sporného uznesenia, t.j. určovať náležitosti miestnej dane alebo miestneho poplatku a verejnej dávky a rozhodovať o prijatí úveru alebo pôžičky bolo zjavným legislatívnym opomenutím (z historického kontextu) a celý inštitút tzv. verejnej dávky mal byť zo zákona č. 369/1990 Zb. úplne vypustený. Žalovaný nemal kompetenciu tzv. verejnú dávku zaviesť a vyberať, a teda došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Podľa žalobcov je nezákonným a nesprávnym úradným postupom aj taký postup, keď by obec obchádzala zákonný postup prijímania všeobecne záväzných nariadení (Čl. 68 Ústavy SR) a ukladala by povinnosti prostými uzneseniami obecného zastupiteľstva, a to dokonca bez ohľadu na to, či v danej veci má kompetenciu alebo nie. V bode 30. žaloby bol nesprávny úradný postup žalovaného definovaný žalobcami takto: a) nesprávny úradný postup primátora mesta Skalica: bez zodpovedajúcej právnej analýzy vypracoval a predložil mestskému zastupiteľstvu na prerokovanie a schválenie návrh uznesenia o určení náležitostí verejnej dávky a napriek zjavným pochybnostiam o kompetencii (ako vyplýva zo zápisnice zo zasadnutia) návrh nestiahol a nechal o ňom hlasovať a že po schválení návrhu uplatňoval uznesenie mestského zastupiteľstva v Skalici č. 171/2008 z 19.06.2008 v jednotlivých prípadoch a to aj vo vzťahu k žalobcom, b) nesprávny úradný postup mestského zastupiteľstva mesta Skalica: predmetný návrh nevrátil primátorovi, že si nezabezpečil zodpovedajúcu právnu analýzu a napriek zjavným pochybnostiam o kompetencii (ako vyplýva zo zápisnice zo zasadnutia) návrh uznesenia o určení náležitostí verejnej dávky dňa 19.06.2008 schválil ako uznesenie č. 171/2008. Podľa žalobcov bolo sporné uznesenie nezákonné navyše aj z toho dôvodu, že uhradenie verejnej dávky bolo podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a následne stavebného povolenia s možnosťou pripojiť sa na verejné inžinierske siete, čo výslovne konštatoval aj prokurátor v upozornení zn. Pd 60/16/2206-10, na základe ktorého mestské zastupiteľstvo uznesením č. 159/2016 z 15.11.2016 túto časť zo sporného uznesenia vypustilo. Žalobcovia poukázali na novelu vykonanú zákonom č. 70/2018 Z.z., ktorým sa zmenil a doplnil zákon č. 369/1990 Zb., keď s účinnosťou od 01.04.2018 sa vypustilo z § 11 ods. 4 písm. e) zákona č. 369/1990 Zb. „a verejnej dávky a rozhodovať o prijatí úveru alebo pôžičky“. Žalobcovia uviedli, že listom zo dňa 06.05.2019 požiadali primátorku mesta Skalica ako osobu oprávnenú konať podľa § 11 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. o predbežné prerokovanie nárokov na náhradu škody (§ 15 tohto zákona), tento jej bol doručený dňa 07.05.2019, dňa 30.10.2019 im bola doručená odpoveď žalovaného zo dňa 29.10.2019, v ktorom bolo uvedené, že nie sú splnené zákonné podmienky na priznanie nároku na náhradu škody žalobcom. Čo sa týka určenia výšky škody, žalobcovia v žalobe uviedli, že každý zo žalobcov zaplatil tzv. verejnú dávku prostredníctvom tretej osoby, škoda vznikla vo výške uhradenej verejnej dávky. Úrok z omeškania si žalobcovia uplatnili odo dňa 30.1.2019, t.j. odo dňa doručenia odpovede žalovaného. Podľa žalobcov sú splnené všetky zákonné podmienky na náhradu škody žalobcov v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánov mesta Skalica, za ktoré zodpovedá žalovaný, pričom medzi nesprávnym úradným postupom žalovaného a vznikom škody na strane žalobcov je príčinná súvislosť, pretože nebyť nesprávneho úradného postupu orgánov mesta Skalica, žalobcovia by žiadnu miestnu daň, miestny poplatok či inú úhradu verejnoprávneho charakteru neboli povinní zaplatiť.

4. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie poprel tvrdenia žalobcov s tým, že odmieta opodstatnenosť nárokov žalobcov, tvrdenia žalobcov označil za nepravdivé, nerelevantné a častokrát neopodstatnené. Podľa žalovaného žalobcovia neunesli dôkazné bremeno vo vzťahu k vzniku škody, tvrdenia žalobcov nemajú oporu v predložených listinách. Podľa žalovaného nie sú splnené predpoklady na náhradu škody žalobcom údajným nesprávnym úradným postupom žalovaného. Vo vzťahu ku škode

uviedol, že táto je v právnej teórii definovaná ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, spočíva v zmenšení jeho majetku a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom – peniazmi. Žalovaný uviedol, že neboli to žalobcovia 1., 2. a 3., ktorí mali uhradiť verejné dávky v zmysle sporného uznesenia, ale spoločnosť ARS invest, s.r.o., IČO: 36 268 607, ktorá v zmysle Dohody o úhrade verejnej dávky (ďalej len ako „VD“) žalovanému poskytla finančnú zábezpeku na zaplatenie VD pred správoplatnením stavebného povolenia. Po zaplatení VD zákazníkmi (v tomto prípade žalobcom 1., 2. a 3.) spoločnosti ARS invest, s.r.o. na jej účet, nemal už žalovaný finančnú zábezpeku vracať spoločnosti ARS invest, s.r.o., ale malo dôjsť k zaúčtovaniu sumy v účtovníctve žalovaného a spoločnosti ARS invest, s.r.o. V skutočnosti tak došlo k zaplateniu VD spoločnosťou ARS invest, s.r.o., ktorá zložením zábezpeky simulovala zaplatenie VD. Uhradenie VD spoločnosťou ARS invest, s.r.o. bolo deklarované v kúpnej zmluve zo dňa 2.7.2018 a 4.10.2017 (dávka bola uhradená už dňa 21.03.2017). Skutočnosť, že žalobcovia 1. až 3. uzatvorili kúpne zmluvy so spoločnosťou ARS Invest, s.r.o., v ktorých bola kúpna cena rozdelená na: a) cenu za stavbu, b) cenu za pozemok, c) cenu za verejnú dávku, je v súvislosti s úhradou VD podľa sporného uznesenia irelevantná, pretože žalobcami 1., 2. a 3. neboli žalovanému vyplatené žiadne finančné prostriedky týkajúce sa VD v zmysle sporného uznesenia. Výška, rozdelenie, označenie/názov časti kúpnej ceny je v dispozícii zmluvných strán pri kúpe, resp. predaji, a teda dohoda o kúpnej cene bola inter partes vecou kupujúcich – žalobcov 1., 2. a 3. a predávajúceho – ARS invest. Žalobca 4. uzavrel obdobnú kúpnu zmluvu so spoločnosťou Reality SI, a.s., IČO: 36 718 084 dňa 12.10.2009, pričom uhradenie kúpnej ceny (súčasťou bola VD) si dohodli na účet Reality SI, a.s. Žalobca 4. tak žiadne VD žalovanému nezaplatil, napriek označenie časti kúpnej ceny ako verejná dávka. Žalobcovia tak neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali existenciu škody. Medzi žalobcami a žalovaným neexistoval žiaden vzťah týkajúci sa nároku uplatneného žalobou – verejných dávok, preto žalovaný namietol aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcov. Podľa žalovaného je súčasne nárok žalobcu 4. premlčaný, z tohto dôvodu vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k sume 7.489,92 €, ktorú si uplatňuje žalobca 4. Podľa žalovaného sa žalobcovia v zmysle obsahu ich žaloby domáhajú náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, preto zo strany žalobcov došlo k nesprávnej identifikácii ich nároku. Zo žalobcami opísaného nesprávneho úradného postupu v bode 30. žaloby nie je žalovanému zrejmé, v čom spočíva nesprávnosť, resp. nezákonnosť tohto postupu. Podľa žalovaného žalobcovia neuviedli, prečo by primátor ne/mal dávať vypracovávať právnu analýzu pred podaním návrhu na vydanie uznesenia, resp. z čoho vyplýva pre neho takáto povinnosť. Podľa žalovaného povinnosť si zabezpečiť právnu analýzu nie je daná ani na strane mestského zastupiteľstva a už vôbec nie sa ňou riadiť. Sporné uznesenie bolo riadne a zákonne prijaté v súlade so zákonom č. 369/1990 Zb., čo potvrdil aj prokurátor v oznámení o vybavení podnetu zo dňa 05.10.2016. Nesprávny úradný postup nebol ani v procese výkonu sporného uznesenia. Sporné uznesenie nebolo zrušené, vzťahuje na ňaj prezumpcia správnosti (nález ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 95/03). Preskúmať možno správne akty zásadne len so zreteľom k tomu, či sa jedná o akty nulité. Preskúmanie správnych aktov, v tomto prípade uznesenia mestského zastupiteľstva, je predmetom tzv. správneho súdnictva, nie je možné ich preskúmať z hľadiska vadnosti a zákonnosti v rámci civilného konania. Ak by súd posudzoval namiesto nesprávneho úradného postupu nezákonnosť rozhodnutia (sporného uznesenia), nie sú nato splnené podmienky (§ 6 zákona č. 514/2003 Z.z.), sporné uznesenie je naďalej platné a nebolo zrušené. Žalovaný v závere vyjadrenia k žalobe uviedol, že existencia príčinnej súvislosti je jedným z nevyhnutných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, pričom atribútom príčinnej súvislosti je „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí ak je iba sprostredkovaný. Škodlivý následok nemusí byť vždy vyvolaný jedinou príčinou, môže ísť len o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, vždy však musí ísť o vecnú súvislosť, nie je rozhodujúce časové hľadisko. Otázka príčinnej súvislosti je otázkou skutkovou (nie právnou), ktorá musí byť riešená v konkrétnych súvislostiach. Podľa rozhodovacej praxe súdov nemožno zodpovednosť robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu príčinnej súvislosti znášajú žalobcovia, čo podľa žalovaného nepreukázali, nakoľko z predložených dôkazov je zrejmé, že žalobcovia nezaplatili verejnú dávku v zmysle sporného uznesenia žalovanému. Z tohto dôvodu nemožno žalobcom priznať nárok na náhradu škody, podaná žaloba je nedôvodná. Z tohto dôvodu žalovaný navrhol žalobu zamietnuť. Žalobcovia následne spresnili nesprávny úradný postup takto: a) nesprávny úradný postup primátora mesta Skalica: pri vypracovaní návrhu uznesenia o určení náležitostí verejnej dávky a pri jeho predložení mestskému zastupiteľstvu prekročil svoju ústavnú a zákonnú právomoc, ako aj ústavnú a zákonnú právomoc mestského zastupiteľstva; napriek zjavným pochybnostiam o právomoci (ako vyplýva zo zápisnice zo zasadnutia) tento návrh nestiahol a nechal o ňom hlasovať; po schválení návrhu uplatňoval uznesenie mestského zastupiteľstva v Skalici

č. 171/2008 z 19.06.2008 v jednotlivých prípadoch a to aj vo vzťahu k žalobcom, b) nesprávny úradný postup mestského zastupiteľstva mesta Skalica: predmetný návrh nevrátil primátorovi mesta Skalica pre nedostatok právomoci na jeho prejednanie a hlasovanie o ňom; napriek zjavným pochybnostiam o právomoci (ako vyplýva zo zápisnice zo zasadnutia) tento návrh uznesenia o určení náležitostí verejnej dávky dňa 19.06.2008 schválil ako uznesenie č. 171/2008. Podľa žalobcov sporné uznesenie mestského zastupiteľstva č. 171/2008 zo dňa 19.06.2008 predstavovalo len zdanlivý právny akt („paakt“), pretože mestské zastupiteľstvo nemalo na jeho prerokovanie a schválenie ústavnú a zákonnú právomoc. Bol to žalovaný, ktorý zmluvne zaviazal developerské spoločnosti ARS invest a Reality SI vybrať VD od klientov týchto spoločností ako budúcich majiteľov pozemkov, ktorí boli postavení pred „hotovú vec“, keď v kúpnej zmluve bola ako časť kúpnej ceny uvedená verejná dávka. Žalovaný však tvrdil, že žalobcami tvrdený nedostatok právomoci žalovaného na vydanie sporného uznesenia je potrebné odmietnuť, a to s poukazom na ust. § 11 ods. 4 písm. e) zákona č. 369/1990 Zb. v znení účinnom do 14.10.2008. Podľa žalovaného sporné uznesenie nepredstavuje tzv. paakt, ale predstavuje naďalej platné a účinné rozhodnutie až do rozhodnutia o jeho zrušení pre nezákonnosť (IV. ÚS 159/2012, NS SR 1Cdo/16/2005). Podľa žalovaného nie je daný nárok ani na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu, pretože takéhoto nároku by bolo možné sa domáhať vtedy, ak by išlo o nesprávny úradný postup, ktorého výsledkom nie je rozhodnutie. Žalovaný namietal neurčitosť a zmätočnosť vymedzenia nesprávneho úradného postupu žalobcami, t.j. ktoré konkrétne pravidlá, či právne normy mali byť v postupe žalovaného porušené.

5. Súd prvej inštancie rozhodol v poradí prvým rozsudkom vo veci samej zo dňa 26.10.2021 tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal voči žalobcom 1 až 4 nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Zamietnutie žaloby bolo odôvodnené vo vzťahu k žalobcovi 4 uplynutím premlčacej lehoty stanovenej § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a vznesenou námietkou premlčania žalovaným, ktorú súd vyhodnotil ako dôvodnú. Zamietnutie žaloby žalobcov 1 až 3 bolo súdom odôvodnené tým, že ako osoby, ktorým mala byť spôsobená škoda nesprávnym úradným postupom, neunesli dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu príčinnej súvislosti medzi nimi tvrdeným nesprávnym úradným postupom (definovanom v žalobe a následne v ich replike) a vzniknutou (skutočnou) škodou. Podľa súdu žalobcovia 1. až 3. v zmysle vyššie uvedeného nepreukázali, že by sa ich majetok titulom úhrady tzv. verejnej dávky zmenšil. Zo zisteného skutkového stavu (kúpnych zmlúv zo dňa 2.7.2018 a 4.10.2017) síce vyplýva (nakoľko to nebolo ani sporným), že žalobcovia 1 až 3 uhradili tzv. verejnú dávku, táto ale bola súčasťou kúpnej ceny za predmet kúpnej zmluvy, z čoho možno vyvodíť ten záver, že za zaplatenie kúpnej ceny (vrátane tzv. verejnej dávky) dostali majetkovú protihodnotu predstavujúcu predmet zmluvy (predmetné nehnuteľnosti). Ďalej súd uviedol, že priamou, bezprostrednou príčinou vzniku (tvrdenej) škody na strane žalobcov bolo splnenie ich zmluvnej povinnosti - uhradenie kúpnej ceny za predmet kúpnej zmluvy, pričom vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný (k tomu rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo/126/2009 zo dňa 30.6.2010). Súd taktiež uviedol, že nakoľko práve existencia príčinnej súvislosti podľa súdu splnená nebola, bolo bez právneho významu sa zaoberať tým, či na strane žalovaného bol postup (určený žalobou, resp. replikou) nesprávnym úradným postupom v zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko by to nemalo vplyv na konečné právne posúdenie nároku žalobcov ako nedôvodného. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobcovia. O odvolaní bolo rozhodnuté Krajským súdom v Trnave uznesením č.k. 24Co/24/2022 – 714 zo dňa 22.05.2023 (ďalej ako „odvolací súd“) tak, že napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v rozhodnutí okrem iného uviedol, že posúdenie esenciálnej otázky majúcej vplyv na dôvodnosť nároku, a to, či došlo k nesprávnemu úradnému postupom zo strany žalovaného, a teda že nárok na náhradu škody, ktorej sa žalobcovia domáhajú má charakter škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, v napadnutom rozsudku absentuje. Bez toho, aby sa súd prvej inštancie zaoberal nastolenou otázkou, je vylúčené subsumovať nárok bez ďalšieho pod ustanovenia zák. č. 514/2003 Z. z. a skúmať príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom (zjednodušene povedané, kde niet príčiny, niet následku). Súd sa musí ako otázkou predbežnou zaoberať otázkou zákonnosti predmetného uznesenia, pričom s poukazom na zákon č. 453/2001 Z.z. odvolací súd uviedol, že zavedenia verejnej dávky sa hlasovanie obyvateľom obce netýkalo, a teda v čase prijatie predmetného uznesenia dňa 19.06.2008 zákon o obecnom zriadení umožňoval podľa § 11 ods. 4 písm. e) zákona o obecnom zriadení obecnému zastupiteľstvu určovať náležitosti verejnej dávky bez potreby hlasovania obyvateľov obce. Podľa odvolacieho súdu je pre meritum veci rozhodujúce ustáliť (vzhľadom na právnu argumentáciu žalujúcej strany na inštitút verejnej dávky v ústavnoprávnom kontexte), či postup žalovaného bol v súlade s právnymi predpismi účinnými ku dňu 19.6.2008 alebo nie. Odvolací súd

ďalej uviedol, že z vykonaného dokazovania Dohodou o úhrade verejnej dávky zo dňa 11.08.2016 súd nevyvodil potrebné skutkové zistenia relevantné pre právne posúdenie veci. Tu odvolací súd dal do pozornosti ust. § 4 ods. 1 zákona o obecnom zriadení účinnom v čase prijatia predmetného uznesenia, podľa ktorého obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnou pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba. Súčasne zásadný význam má ust. § 4 ods. 4 zákona o obecnom zriadení, z ktorého vyplýva, že ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce. Citované ustanovenia stanovujú zákonný rámec, kedy je prípustné, aby úkony pri výkone samosprávnej pôsobnosti (prípadne prenesenej pôsobnosti štátnej správy), akým je nepochybne aj vyberanie verejnej dávky, boli zverené inej právnickej osobe. V tomto smere sa odvolací súd nestotožnil s názorom odvolateľov, že ide o príkaznú zmluvu podľa § 724 a nasl. OZ, prípadne zmluvu v prospech tretej osoby v zmysle § 50 OZ. Úkony pri výkone verejnej správy sú rýdzo verejnoprávnej povahy, je preto vylúčené pri vyberaní verejnej dávky aplikovať inštitúty súkromného práva, pretože poverenie na úkon pri výkone verejnej správy je prípustné len vtedy, ak takéto úkony sú priamo zverené právnickej alebo fyzickej osobe na základe zákona, alebo pri výkone prenesenej pôsobnosti štátnej správy (takisto na základe zákona). V opačnom prípade môže úkony pri výkone verejnej správy vykonávať len obec sama (prostredníctvom orgánov na to poverených) pri výkone samosprávy obce. Súd prvej inštancie však Dohodu o úhrade verejnej dávky neposúdil z hľadiska platnosti a zákonnej prípustnosti tohto právneho úkonu, nemohol preto dospieť ani k záveru, či postup žalovaného vykazoval znaky zákonnosti a či potenciálne týmto postupom mohla byť žalobcom spôsobená škoda. Nastolená otázka má zásadný dopad aj na hľadisko posúdenia otázky, ktorý subjekt bol prijímateľom finančných prostriedkov, ktoré žalobcovia považujú za neoprávnene prijatú verejnú dávku, resp. kedy a ktorým subjektom došlo k vybratiu a úhrade verejnej dávky. Podstatné bude podľa odvolacieho súdu posúdenie aj toho, či uhradením finančnej zábezpeky na verejnú dávku zo strany developerov došlo k úhrade (vybratiu) verejnej dávky od subjektu definovaného v uznesení MsZ Skalica č. 171/2008, alebo či k vybratiu verejnej dávky došlo až úhradou verejnej dávky samotnými žalobcami v prospech developera a aký charakter mala platba žalobcov v prospech developerov. Pokiaľ by boli správne závery súdu prvej inštancie o tom, že príčinou vzniku škody bolo uhradenie kúpnej ceny, bolo potrebné aplikovať ust. § 451 a nasl. OZ o bezdôvodnom obohatení, nakoľko v prípade developera nejde o orgán územnej samosprávy a nie ustanovenia zákona o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci. Pokiaľ ide o otázku premlčania nároku žalobcu 4., tu odvolací súd poukázal na to, že tejto otázke bude potrebné sa venovať až po tom, ako súd právne posúdi všetky vyššie uvedené otázky (bod 24. až 27. odôvodnenia). V závere odvolací súd uviedol, že úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne rozhodnúť o nároku žalobcov, pričom je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). Je potrebné dôsledne pristúpiť k posúdeniu skutkových tvrdení strán a nimi navrhnutých dôkazov najmä so zameraním na posúdenie, či došlo zo strany žalovaného k nesprávnemu úradnému postupu a či došlo na strane žalobcov k vzniku škody. Ak áno, bude potrebné sa zaoberať príčinnou súvislosťou medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom a následne aj otázkou premlčania nároku žalobcov. Výsledky vykonaného dokazovania je nevyhnutné vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť. Rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP odôvodniť tak, aby skutkové a právne závery súdu boli vyčerpávajúco a logicky vysvetlené, nevzbudzujúce pochybnosti o dôvodoch samotného rozhodnutia.

6. Po rozhodnutí odvolacieho súdu sa vyjadrili žalobcovia k uzneseniu odvolacieho súdu, k interpretácii zákona o obecnom zriadení, s tým, že (ako hypotetický záver?) zo znenia § 11 ods. 4 písm. e) zákona o obecnom zriadení pre mestské zastupiteľstvo mohla vyplývať výlučne len kompetencia určovať náležitosti VD, ale nie kompetencia rozhodovať o zavedení VD, túto kompetenciu nemal ani primátor. Podľa žalobcov malo novelizáciou zákona o obecnom zriadení zákonom č. 453/2001 Z.z. jednoznačne dôjsť k úplnému vypusteniu inštitútu tzv. verejnej dávky, žiaľ v zákone ostal aj po tejto novele omylom ponechaný v jedinom ustanovení tohto zákona, a to § 11 ods. 4 písm. e), pričom predmetná novela plne odstránila celú zákonnú konštrukciu spojenú s tzv. verejnou dávkou. Preto ust. § 11 ods. 4 písm. e) v znení účinnom k 19.06.2008 predstavovalo legislatívny exces. Poukázal ďalej na to, že samotný Štatút Mesta Skalica v znení účinnom k 19.06.2008 výslovne uvádzal, že o zavedení verejnej dávky rozhodujú obyvatelia mesta hlasovaním. Žalovaný tak v súvislosti s VD konal nielen v rozpore so zákonom so zákonom o obecnom zriadení ale aj v rozpore s vlastným štatútom, čo je tiež súčasťou nesprávneho úradného postupu. K nemožnosti aplikovať inštitút bezdôvodného obohatenia žalobcovia uviedli, že

v prípade nárokov žalobcov proti žalovanému nemožno uvažovať o bezdôvodnom obohatení, ale len o náhrade škody titulom nesprávneho úradného postupu. Bezdôvodné obohatenie je možnú uplatniť len v súkromnoprávných vzťahoch, pričom konanie žalovaného v súvislosti s VD má verejnoprávnu povahu. Pri konkurencii nároku na náhradu škody a nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia poukázal na rozhodnutie R 1/1979, Cpj 37/78 (potvrdené R 25/1986) ako neprekonané judikáty, v zmysle ktorých má prednosť nárok na náhradu škody. Žalobcovi ďalej uviedli, že žalobcovia uhradili verejnú dávku developerom, no vo vzťahu k nim neexistuje žiadny právny základ, o ktorý by žalobcovia prípadne mohli oprieť akýkoľvek nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia proti developerom. Uviedol, že developeri boli zo strany žalovaného použítí a poverení na výber tzv. verejnej dávky od klientov developerov (vrátane žalobcov), k čomu slúžili aj osobitné zmluvné vzťahy medzi developermi a žalovaným (pri ARS invest to bola Dohoda o úhrade verejnej dávky z 11.08.2016 a pri Reality SI to bola Kúpna zmluva z 19.09.2008 v znení dodatku č. 1 z 25.09.2008 v spojení s jej prílohami č. 1a 2 – predloženú súdu spolu so žalobou). Developeri si z hodnoty tzv. verejnej dávky pre seba neponechali vôbec nič a táto v celosti skončila u žalovaného, preto u developerov bezdôvodné obohatenie neprichádza do úvahy. V písomnom podaní zo dňa 4.10.2023 žalobcovia okrem iného sumarizovali navrhnuté a nevykonané, resp. nevyhodnotené dôkazy, podali súčasne návrh na vykonanie dôkazov (časť III. podania ako i v podaní zo dňa 11.4.2024) a súčasne navrhli pripustenie zmeny žaloby (časť IV. podania) v spojení s ich podaním zo dňa 23.10.2020 a 31.10.2023. Súd prvej inštancie uznesením sp. zn. SI-7C/17/2019 zo dňa 14.12.2023 (č.l. 933), právoplatným dňa 17.12.2023, pripustil zmenu žaloby spočívajúcu v doplnení rozhodujúcich skutočností takto: „ Žalobcovia nesprávny úradný postup žalovaného vymedzujú nasledovne: Nesprávny úradný postup primátora mesta Skalica spočíva v tom, že (i) pri vypracovaní návrhu uznesenia o určení náležitostí verejnej dávky a pri jeho predložení mestskému zastupiteľstvu prekročil svoju ústavnú a zákonnú právomoc, ako aj ústavnú a zákonnú právomoc mestského zastupiteľstva a konal aj v rozpore s platným Štatútom mesta Skalica, ktorý vyžadoval na zavedenie verejnej dávky rozhodnutie obyvateľov mesta hlasovaním, (ii) napriek zjavným pochybnostiam o právomoci (ako vyplýva zo zápisnice zo zasadnutia), ktoré sa okrem iného týkali aj rozporu s platným Štatútom mesta Skalica, tento návrh nestiahol a nechal o ňom hlasovať, (iii) po schválení návrhu uplatňoval uznesenie mestského zastupiteľstva v Skalici č. 171/2008 z 19.06.2008 v jednotlivých prípadoch (vyberal verejnú dávku) a to aj vo vzťahu k žalobcom a to prostredníctvom zmluvne zapojených developerov, ARS Invest a Reality SI, s neprípustným využitím súkromnoprávných inštitútov (napr. započítanie, zábezpeka) a konal aj v rozpore s platným Štatútom mesta Skalica, ktorý vyžadoval na zavedenie verejnej dávky rozhodnutie obyvateľov mesta hlasovaním. Nesprávny úradný postup mestského zastupiteľstva v Skalici spočíva v tom, že (i) predmetný návrh nevrátil späť primátorovi mesta Skalica pre nedostatok právomoci na jeho prejednanie a hlasovanie o ňom, (ii) napriek zjavným pochybnostiam o právomoci (ako vyplýva zo zápisnice zo zasadnutia), ktoré sa okrem iného týkali aj rozporu s platným Štatútom mesta Skalica, tento návrh uznesenia o určení náležitostí verejnej dávky dňa 19.06.2008 schválil ako uznesenie č. 171/2008.“

7. Súd prvej inštancie uzavrel, že medzi stranami nebolo sporným uzatvorenie predmetných kúpnych zmlúv žalobcami zo dňa 2.7.2018, 4.10.2017 a 12.10.2009, ani uzatvorenie Dohody o úhrade verejnej dávky zo dňa 11.8.2016, taktiež nebolo sporným uhradenie kúpnych cien žalobcami titulom predmetných kúpnych zmlúv predávajúcim (developerom), ani predloženie primátorom na schválenie a následné schválenie sporného uznesenia MsZ č. 171/2008 z 19.6.2008, ani ostatné podstatné skutkové tvrdenia vyplývajúce z obsahu podaní sporových strán, sporným bolo právne posúdenie dôvodnosti nároku žalobcov na náhradu škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu žalovaného, resp. jeho orgánov (primátor a mestské zastupiteľstvo). Nesporným bol aj postup (žalobcami označený ako nesprávny úradný postup) tak ako bol žalobcami definovaný u primátora a mestského zastupiteľstva v žalobe zo dňa 6.11.2019 ako i v replike žalobcov zo dňa 22.01.2020, sporným bolo opätovne právne posúdenie tohto postupu ako nesprávneho úradného postupu. Väčšina týchto nesporných podstatných skutkových tvrdení vyplýva (je preukázaná) z predložených listinných dôkazov, ktorých obsah bude súdom uvedený osobitne. Vykonal dokazovanie výsluchmi žalobcov 3. a 4. (žalovaný už netrval na výsluchu žalobcov 1. a 2.), výsluchom svedka (I.), listinami predloženými sporovými stranami (kúpne zmluvy z 2.7.2019, 4.10.2017, z 12.10.2009, 18.9.2008 a dodatkom k nej, dohoda o úhrade verejnej dávky z 11.8.2016, uzneseniami MsZ č. 171/2008, 120/2007, 228/2008, dohodou o ukončení dohody o úhrade VD z 1.12.2017, darovacou zmluvou z 22.6.2016 a 18.10.2016, zmluvou o spolupráci z 7.11.2017 a dodatkom k nej, dohodou o úhrade VD z 9.10.2013 a 10.11.2014, pozmeňovacím návrhom poslancov, zápisnicou zo zasadnutia MsZ z 19.6.2008 a 15.11.2016, listom okresného prokurátora o vybavení podnetu z 5.10.2016 a upozornením z 5.10.2016, výberom uznesení MsZ, výpisom

uznesenia zo zasadnutia MsZ z 16.2.2011 a 20.6.2008, návrhom Mesta Skalica na riešenie financovania infraštruktúry z 6.3.2008, žiadosťou o schválenie zámeru výstavby z 29.2.2008, materiálom k rokovaniu MsZ z 19.6.2008, návrh z 19.6.2008 ohľadom navýšenie základného imania SMM s.r.o., návrhom uznesenia MsZ z 11.12.2008, Štatútom Mesta Skalica zo dňa 12.1.1995, faktúrou č. 2017057 zo dňa 3.10.2017, faktúrou č. 2018018 zo dňa 30.5.2018, príkazom na úhradu z 6.10.2017, výpisom LV č. XXXXX pre obec a k.ú. E. k 12.3.2019. Nad uvedený rozsah súd dokazovanie nevykonal (to sa týka aj návrhov žalobcov zo dňa 4.10.2023 a 11.4.2024), čo bolo zástupcom sporových strán na pojednávaní zo strany súdu uvedené, ako aj odôvodnené, nakoľko vykonanie ďalších navrhnutých dôkazov súd považoval za nadbytočné. Z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci: z kúpnej zmluvy č. 01/2018 zo dňa 02.07.2018 vyplýva, že bola uzatvorená medzi žalobcami 1. a 2. ako kupujúcimi a spoločnosťou: ARS invest, spol. s r.o., IČO: 36 268 607 ako predávajúcim, jej predmetom bol prevod nehnuteľností (pozemkov i stavby-rozostavaný rodinný dom) z vlastníctva predávajúceho do podielového spoluvlastníctva žalobcov 1. a 2. (každému z nich o veľkosti podielu 1). V Čl. III zmluvy bola kúpna cena uvedená vo výške 121.950,32 € vrátane DPH a verejnej dávky. Kúpna cena bola ďalej rozčlenená na kúpnu cenu za stavbu v sume 111.249,12 € s DPH, za pozemky v sume 5.761,04 € vrátane DPH (23,23 € á m²), s tým, že kupujúci sú povinní uhradiť popri kúpnej cene pozemku aj verejnú dávku v sume 4.940,16 € (to je 19,92 € á m²) určenú pre Mesto Skalica (Verejná dávka je platba Mestu Skalica daná uznesením MsZ č. 171/2008 zo dňa 19.06.2008 za zriadenie infraštruktúry). V zmluve bolo uvedené, že na základe Dohody o úhrade verejnej dávky zo dňa 11.08.2016 medzi predávajúcim a Mestom Skalica bola verejná dávka za prevádzaný pozemok uhradená dňa 21.03.2017. Splatnosť kúpnej ceny bola dohodnutá tak, že záloha zložená kupujúcimi pre predávajúceho vo výške 96.030,-€ sa zaúčtovala na úhradu časti kúpnej ceny dňom 30.05.2018 a zvyšok kúpnej ceny v sume 25.920,32 € bol uhradený 31.05.2018 a dňa 6.6.2018. Z kúpnej zmluvy č. 07/2017 zo dňa 04.10.2017 vyplýva, že bola uzatvorená medzi žalobcom 3. ako kupujúcim a spoločnosťou: ARS invest, spol. s r.o., IČO: 36 268 607 ako predávajúcim, jej predmetom bol prevod nehnuteľností (pozemkov i stavby - rozostavaný rodinný dom) z vlastníctva predávajúceho do vlastníctva žalobcu 3. V Čl. III zmluvy bola kúpna cena uvedená vo výške 73.231,35 € vrátane DPH a verejnej dávky. Kúpna cena bola ďalej rozčlenená na kúpnu cenu za stavbu v sume 63.350 € s DPH, za pozemky v sume 5.319,67 € vrátane DPH (23,23 € á m²), s tým, že kupujúci je povinný uhradiť popri kúpnej cene pozemku aj verejnú dávku v sume 4.561,68 € (to je 19,92 € á m²) určenú pre Mesto Skalica (Verejná dávka je platba Mestu Skalica daná uznesením MsZ č. 171/2008 zo dňa 19.06.2008 za zriadenie infraštruktúry). V zmluve bolo uvedené, že na základe Dohody o úhrade verejnej dávky zo dňa 11.08.2016 medzi predávajúcim a Mestom Skalica bola verejná dávka za prevádzaný pozemok uhradená dňa 21.03.2017. Splatnosť kúpnej ceny bola dohodnutá tak, že záloha zložená kupujúcim pre predávajúceho vo výške 21.340,-€ sa zaúčtovala na úhradu časti kúpnej ceny dňom uzatvorenia tejto kúpnej zmluvy a zvyšok kúpnej ceny v sume 51.891,35 € zaplatí kupujúci najneskôr do jedného mesiaca od uzavretia tejto kúpnej zmluvy. Z kúpnej zmluvy zo dňa 12.10.2009 vyplýva, že bola uzatvorená medzi žalobcom 4. ako kupujúcim a spoločnosťou: Reality SI, a.s., IČO: 36 718 084 ako predávajúcim, jej predmetom bol prevod nehnuteľnosti (pozemku) z vlastníctva predávajúceho do vlastníctva žalobcu 4. V Čl. II zmluvy bolo dojednanie zmluvných strán na tom, že sa dohodli na kúpnej cene za 1 m² 43,15 €, pričom táto čiastka sa skladá zo 23,23 € vrátane DPH – čo je cena za 1 m² pozemku a 19,92 € - verejná dávka na zriadenie infraštruktúry ako platba Mestu Skalica daná uznesením MsZ č. 171/2008 zo dňa 19.06.2008. Cena pozemku s verejnou dávkou bola uvedená vo výške 16.224,40 € s DPH, z čoho VD činí sumu 7.489,92 €. Kupujúci sa v zmluve zaviazal zaplatiť kúpnu cenu vo výške 16.224,40 € v deň podpisu zmluvy na účet predávajúceho. Zmluva bola žalobcom 4. ako kupujúcim podpísaná dňa 12.10.2009. Z Dohody o úhrade verejnej dávky zo dňa 11.8.2016 vyplýva, že bola uzatvorená medzi spoločnosťou: ARS invest, spol. s r.o., IČO: 36 268 607 a žalovaným, jej predmetom bola dohoda zmluvných strán, že verejnú dávku Mestu Skalica za pozemky budú Mestu Skalica platiť klienti spoločnosti: ARS invest, spol. s r.o., IČO: 36 268 607 ako budúci majitelia pozemkov. Pozemky boli v dohode identifikované, výška verejnej dávky bola uvedená vo výške 19,92 €/m², v celkovej sume 103.185,60 €, ktorú zaplatia klienti spoločnosti ARS invest, spol. s r.o. po podpise kúpnej zmluvy, s tým, že spoločnosť ARS invest, spol. s r.o., poskytne finančnú zábezpeku v prospech svojich klientov Mestu Skalica vo výške 103.185,60 €, s tým že po zaplatení VD klientom priamo na bankový účet spoločnosti ARS invest, spol. s r.o. nebude Mesto Skalica poskytnutú zábezpeku vracat' spoločnosti ARS invest, spol. s r.o., zmluvné strany si túto finančnú zábezpeku v účtovníctve zaúčtujú interne. Zmluvné strany sa dňa 01.12.2017 písomne dohodli na ukončení Dohody o úhrade verejnej dávky zo dňa 11.8.2016 ku dňu účinnosti tejto dohody. Zhodný bol vo svojej podstate aj obsah Dohody o úhrade verejnej dávky zo dňa 09.10.2013 uzatvorenej totožnými subjektami, ako i zo dňa 10.11.2014. Z Uznesenia MsZ v Skalici č. 171/2008 zo dňa 19.06.2008 vyplýva,

že bolo jednohlasne schválené a mestské zastupiteľstvo ním určilo s odkazom na § 11 ods. 4 písm. e) zákona č. 369/1990 Zb. a § 15 ods. 2 písm. e) Štatútu Mesta Skalica náležitosti verejnej dávky na krytie nákladov na spolufinancovanie infraštruktúry pre individuálnu bytovú výstavbu v lokalite H. H.. Táto povinnosť sa vzťahovala na každého vlastníka pozemku v lokalite H. H., ktorý plánuje na pozemku realizovať výstavbu, výška verejnej dávky bola určená v sume 600,-Sk/m² pozemku. Prijatie uznesenie vyplýva aj zo Zápisnice zo zasadnutia Mestského zastupiteľstva zo dňa 19.06.2008 (bod 19.), predložený materiál bol vysvetlený (doplnený) primátorom mesta, diskusia sa viedla či daný postup nie/je v súlade so Štatútom mesta. Zo zápisnice zo zasadnutia Mestského zastupiteľstva zo dňa 15.11.2016 (bod 5.) vyplýva, že zobralo na vedomie a vyhovel upozorneniu prokurátora Pd 60/16/2206-10, t.j. zrušilo časť uznesenia MsZ č. 171/2008 zo dňa 19.06.2008 v časti, v ktorej bolo uvedené, že uhradenie verejnej dávky v plnom rozsahu je podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a následne stavebného povolenia s možnosťou sa pripojiť na verejné inžinierske siete. Z oznámenia o vybavení podnetu okresnej prokurátorky Skalica č. Pd 60/16/2206-9 zo dňa 5.10.2016 vyplýva, že bolo oznámené osobe dávajúcej podnet na preskúmanie zákonnosti sporného uznesenia akým spôsobom bol vybavený, bol uvedený záver, že napadnutým sporným uznesením č. 171/2008 z 19.06.2008 mestské zastupiteľstvo jeho prijatím nezákonne zasiahlo do právomoci stavebnému úradu a to v konkrétne v časti uvedenia úhrady verejnej dávky v plnom rozsahu ako podmienky pre vydanie územného rozhodnutia a následne stavebného povolenia s možnosťou sa pripojiť na verejné inžinierske siete. Súčasne bolo uvedené, že voči napadnutému uzneseniu nie je možné podať protest prokurátora z dôvodu uplynutia 3-ročnej lehoty (§ 26 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z.), s tým, že zo strany prokurátora bude Mestskému zastupiteľstvu podané upozornenie prokurátora, čo bolo aj vykonané listinou okresnej prokurátorky Skalica č. Pd 60/16/2206-10 zo dňa 5.10.2016 (totožného obsahového znenia čo do svojej podstaty). Súčasne tam bolo uvedené, že preskúmaním napadnutého uznesenia z formálnej stránky procesu jeho prijatia nebolo porušené ustanovenie zákona o obecnom zriadení. Z písomnosti žalovaného zo dňa 29.10.2019 označenej ako Oznámenie k žiadosti o predbežné prerokovanie nárokov na náhradu škody v úhrnnej výške 16.991,76 € s prísl. vyplýva, že ňou žalovaný žiadateľom - žalobcom 1. až 4. (zastúpených zástupcom) oznámil, že dňa 7.5.2019 mu bola doručená predmetná žiadosť, pričom mesto dospelo k záveru, že žiadatelia svoj nárok na priznanie náhrady škody neosvedčili dostatočným spôsobom, nie sú splnené zákonné podmienky nároku žiadateľov. Z tohto dôvodu ich nárok nebude uspokojený. Z výsluchu žalobcu 3. vyplýva, že kúpnu zmluvu uzatváral so spoločnosťou ARS invest, nakoľko mal záujem o kúpu pozemku s domov v oblasti H. H.. Na finálnej cene sa dohodli, jej súčasťou bolo uhradenie verejnej dávky, ktorú musí uhradiť, inak nemohlo dôjsť k predaju. Developer uviedol žalobcovi 3., že túto verejnú dávku musel uhradiť, preto mu (developerovi) ju musím uhradiť. Vedel, že verejná dávka je za vybudovanie infraštruktúry. Kúpnu zmluvu pripravila spoločnosť ARS invest. Z výsluchu žalobcu 4. vyplýva, že kúpnu zmluvu uzatváral so spoločnosťou Reality SI, nakoľko mal záujem o kúpu pozemku v danej lokalite. Vedel, že verejná dávka je za vybudovanie infraštruktúry. Potvrdil, že verení dávku uhrádzal developerovi.

8. Pred vyslovením právneho názoru - záveru na dôvodnosť podanej žaloby súd prvej inštancie považoval za potrebné uviesť, že na to, aby sa niekto stal stranou sporu, nie je potrebné, aby bol subjektom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca (resp. viacerí žalobcovia) v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom relevantného hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyplývajú určité práva a povinnosti, od existencie ktorých potom závisí prípadný úspech v spore. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy jedna strana sporu je subjektom práva a druhá strana sporu je subjektom povinnosti, sa užíva pojem vecná legitímácia. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide. O nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca (v tomto prípade žalobcovia) tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004). Skúmanie či už aktívnej alebo pasívnej vecnej legitímácie v sporovom konaní je povinnosťou súdu, túto skúma i bez návrhu tej ktorej strany sporu (ex offico). Vyriešenie otázky vecnej legitímácie je prvoradým, bez jej vyriešenia súd nemôže vec ďalej meritórne posudzovať. Napriek tomu, že žalobcovia si v tomto konaní uplatnili nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., aj s poukazom na bod 27. odôvodnenia odvolacieho súdu je potrebné uviesť, že pokiaľ by im (na strane žalobcov) vznikla majetková ujma titulom zaplatenia súm verejnej dávky ako súčasťou kúpnej ceny, je potrebné aplikovať ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení, a nie ustanovenia zákona o

zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci, nakoľko v prípade developera nejde o orgán územnej samosprávy. To, že žalobcovia uvádzajú, že nemajú voči developerom žiadnu pohľadávku, a to ani titulom bezdôvodného obohatenie, ešte neznamená, že tomu tak v skutočnosti je/nie je. Tento ich argumentačný postoj môže byť daný ich motiváciou byť v spore úspešný. Súd preto pristúpil k posúdeniu toho, či v danom prípade je namieste aplikovať ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o náhrade škody alebo ustanovenia § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení tak ako nato poukázal odvolací súd. Posúdenie tejto otázky má v danom jednoznačnú spojitosť s otázkou pasívnej vecnej legitímácie, a to z nasledovných dôvodov:

9. Súd prvej inštancie skonštatoval, že v konaní bolo nesporným, že žalobcovia žalovanú sumu (každý žalobca jednotlivo podľa predmetných kúpnych zmlúv) zaplatili developerom, od ktorých kupovali nehnuteľnosti a ako súčasť kúpnej ceny v zmluve mali všetci žalobcovia uvedenú aj verejnú dávku s odkazom na uznesenie mestského zastupiteľstva z 19.6.2008. Uvedené tvrdili (že žalovanú sumu uhradili developerom) jednak samotní žalobcovia, toto ich tvrdenie žalovaný nepoprel. Navyše táto skutočnosť vyplýva aj z dôkazov, a to kúpnej zmluvy č. 01/2018 zo dňa 2.7.2018 (vo vzťahu k žalobcom 1. a 2., ktorí platili v prospech developera ARS invest ako predávajúceho), z kúpnej zmluvy č. 07/2017 zo dňa 4.10.2017 (vo vzťahu k žalobcovi 3., ktorý platil v prospech developera ARS invest ako predávajúceho) a z kúpnej zmluvy zo dňa 12.10.2009 (vo vzťahu k žalobcovi 4., ktorý platil v prospech developera Reality SI ako predávajúceho), ako i výsluchu žalobcov 3. a 4. Vychádzajúc z tejto skutočnosti je potom namieste otázka, prečo a či je možné zaviazat' žalovaného na zaplatenie žalovanej sumy predstavujúcej (sumárne) sumy zaplatené žalobcami ako sumy tzv. verejnej dávky v zmysle predmetného uznesenia MsZ č. 171/2008 zo dňa 19.6.2008. To, že žalovaná suma predstavuje plnenia žalobcov titulom spornej verejnej dávky vyplýva z predmetných kúpnych zmlúv (k tomu pozri body 25.-27. tohto odôvodnenia), nakoľko medzi zmluvnými stranami bolo dojednané, že časť kúpnej ceny predstavuje práve zložka tzv. verejnej dávky v zmysle predmetného uznesenia MsZ Skalica č. 171/2008 zo dňa 19.6.2008. Niet pochyb o tom, že skutočná vôľa týchto zmluvných strán vo vzťahu k dojednaniu kúpnej ceny, ktorej súčasťou bola aj tzv. verejnú dávku, zodpovedala aj ich prejavenej vôli v predmetných kúpnych zmluvách. Ak by tomu aj eventuálne tak nebolo, potom by z dôvodu neplatnosti tejto časti právneho úkonu práve aj toto plnenie (predstavujúce žalovanú sumu) predstavovalo bezdôvodné obohatenie sa (ako majetkový prospech získaný z neplatného právneho úkonu - § 451 ods. 2 OZ) získaný developerom, t.j. subjektom odlišným od žalovaného. Ak teda žalobcovia plnili na účet developerov aj titulom tzv. verejnej dávky, je potrebné poukázať na to, že vyberanie verejnej dávky je úkonom pri výkone samosprávnej pôsobnosti, jedná sa o úkon rýdzo verejnoprávnej povahy, pri ktorom je vylúčené aplikovať inštitúty súkromného práva (k tomu pozri bod 26. odôvodnenia odvolacieho súdu). Prípadné poverenie na takýto úkon pri výkone verejnej správy je prípustné len vtedy, ak takéto úkony sú priamo zverené právnickej osobe alebo fyzickej osobe na základe zákona. V danom prípade nebolo developerom (ARS invest, spol. s r.o., IČO: 36 268 607 a Reality SI, a.s., IČO: 36 718 084) ako právnickým osobám priamo na základe zákona zverené vykonávanie úkonov pri výkone verejnej správy, t.j. v tomto prípade vyberanie verejnej dávky ako inštitútu verejného práva (na úrovni daní, poplatkov). Podľa súdu žalovaný ako orgán územnej samosprávy vo vzťahu k tzv. verejnej dávke vyplývajúcej z predmetného uznesenia z 19.6.2008 vystupoval ako orgán verejnej moci a nemohol túto svoju právomoc zmluvne (Dohoda o úhrade verejnej dávky, resp. kúpna zmluva) previesť na iný podnikateľský subjekt, tzv. developerov. Vyberanie verejnej dávky nie je súkromnoprávnym aktom (k tomu analogicky pozri napr. rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/70/2003, nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 300/07 zo dňa 14.2.2008). Ak teda nemohol žalovaný túto svoju právomoc zmluvne previesť na tzv. developerov (ktorým žalobcovia uhradili verejnú dávku), nemohli platným a účinným spôsobom potom tieto developeri ani zmluvne od žalovaného (Mesta Skalica) prijať túto právomoc na vyberanie tzv. verejnej. Súd preto predmetné ustanovenia kúpnych zmlúv uzatvorenými medzi žalobcami a developermi zo dňa 2.7.2018, 4.10.2017 a 12.10.2009 v časti, v ktorých si dojednali platenie spornej verejnej dávky práve na účet developerov vyhodnotil ako absolútne neplatné (§§ 39, 41 Občianskeho zákonníka) pre rozpor so zákonom (§ 4 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb.). Potom plnenie z neplatného právneho úkonu (súd zdôrazňuje že sa jedná o časť kúpnej zmluvy vo vzťahu k plateniu verejnej dávky) predstavuje bezdôvodné obohatenie (§ 451 Občianskeho zákonníka), t.j. ako prospech získaný plnením z neplatného právneho úkonu. Tu však súd uvádza, že subjektmi tohto právneho vzťahu bezdôvodného obohatenia sú na jednej strane žalobcovia ako osoby na úkor ktorých sa niekto bezdôvodne obohatil, no na strane druhej sú týmito subjektmi tzv. developeri (ako predávajúci z predmetných kúpnych zmlúv), t.j. osoby ktoré sa na úkor žalobcov bezdôvodne obohatili prijatím plnenia z neplatného právneho úkonu v rozsahu plnenia prijatého titulom spornej verejnej dávky. Podľa súdu je potom bezpredmetným

posudzovať, či spornú verejnú dávku v skutočnosti už uhradili prípadne skôr developeri, nakoľko podstata právnej argumentácie súdu vo vzťahu k tomuto sporu by bola nezmenená (zachovaná), t.j. developeri by nepochybne v takom prijali peňažné plnenia od žalobcov práve titulom zaplatenia verejnej dávky napriek tomu, že už by bola nimi uhradená. Ak by bola už verejná dávka zaplatená developermi, potom by na strane developerov len opätovne a rovnako vzniklo ich bezdôvodné obohatenie sa na úkor žalobcov. Tu súd ešte poznamenáva, že znenie predmetného uznesenia o platení verejnej dávky, t.j. povinnosť ju zaplatiť, sa vzťahovala na každého vlastníka pozemku v lokalite H. H., ktorý plánuje na pozemku realizovať výstavbu. Takéto znenie podľa súdu jednoznačne nedáva odpoveď na otázku, či je táto povinnosť na strane každého vlastníka pozemku, ktorý plánuje realizovať výstavbu, čo sa rozumie pojmom „plánuje realizovať výstavbu“, pojmom „výstavba“, preto nemožno jednoznačne ustáliť, či developerom ARS invest zložená zábezpeka verejnej dávky bola už naplnením podstaty predmetného uznesenia, či túto povinnosť nemali aj žalobcovia 1. až 3. Napriek tomu úvaha súdu je daná na tom, že nie je potrebné dať odpoveď na vyššie uvedenú otázku, nakoľko podstata je založená na to, že developeri neboli subjektmi oprávnenými na výber (zaplatenie na ich účet) sumy verejnej dávky v zmysle predmetného uznesenia. Keďže však žalovaným je subjekt odlišný od developerov ako subjektov, ktoré prijali finančné plnenie (majetkový prospech) od žalobcov titulom bezdôvodného obohatenia, v danom prípade preto súd konštatuje, že na strane žalovaného Mesta Skalica v danom prípade nie je splnené podmienka jeho pasívnej vecnej legitímácie, keďže nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle §§ 451 ods. 1, § 457 Občianskeho zákonníka. Ohľadom konkurencie nároku na náhradu škody s nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia súd vo vzťahu k argumentácii žalobcov poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/184/2018 zo dňa 28.05.2020 ako najvyššej súdnej autority, v zmysle ktorého nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci (nesprávnym úradným postupom) môže byť na súde úspešne uplatnený až vtedy, ak žalobca nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal. Navyše pokiaľ má takýto subjekt pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči osobe odlišnej od štátu (pozn. súdu – v danom prípade aplikovateľné aj na územnú samosprávu), škoda mu ešte nevznikla, a preto nemôže byť daná zodpovednosť za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Na základe uvedených úvah súd potom bez ďalšieho skúmania merita veci z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalobu (v znení po pripustení jej zmeny) zamietol (výrok I.). Nebolo potom dôvodným sa preto zaoberať ani vznesenou námietkou premlčania (aj s poukazom na bod 29. odôvodnenia odvolacieho súdu), prípadne ostatnými námietkami vznesenými v spore. O nároku na náhradu trov konania (zahŕňujúcim aj trovy odvolacieho konania) súd rozhodol aj bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP) tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1. až 4. v rozsahu 100 % (výrok II.), pričom postupoval v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 3 CSP, nakoľko žalovaný je tou stranou sporu, ktorá mala plný úspech vo veci (§ 255 ods. 1 CSP), keďže žaloba žalobcov bola zamietnutá.

10. Voči tomuto rozsudku podali prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobcovia 1 až 4 z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP a žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie a priznal im nárok na náhradu trov konania.

11. V odvolaní uviedli, že rozsudok trpí zásadnými vadami, a to najmä: a) neprípustné zjednodušenie sporu, b) neprípustné izolovanie neplatnosti, c) porušenie kasačnej záväznosti, d) nesprávnym skutkový záver „súčasť kúpnej ceny“, e) nesprávne vnímanie precedenčnej záväznosti, f) vady vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu, g) svojvoľné odmietnutie vykonať žalobcami navrhnuté dôkazy, h) niektoré svoje závery súd nezdôvodnil vôbec alebo len nedostatočne. Súdom prvej inštancie v rozsudku izolovane zamerané na jedinú otázku: 1) komu žalobcovia platili? 2) a prečo? Úplne rezignoval na celý nerozlučný reťazec (skutkový dej) tvoriaci nesprávny úradný postup žalovaného. Namiesto toho, aby sa súd riadne vysporiadal so základnou otázkou, či označené konanie orgánov Mesta Skalica - vrátane vyberania verejnej dávky (Ďalej aj ako „VD“) prostredníctvom zmluvne zapojených developerov - predstavovalo nesprávny úradný postup, súd (si) zjednodušil spor a spravil (si) z neho spor z údajného bezdôvodného obohatenia, ktoré síce nikto netvrdil ani nežaloval, ale pre súd to v konečnom dôsledku znamenalo rýchle zamietnutie žaloby pre údajnú absenciu pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. Z pohľadu žalobcov je však takýto postup súdu prvej inštancie neprípustný a hraničiaci s faktickým odopretím spravodlivosti (denegatio iustitiae), keď sa súd prvej inštancie opätovne, aj vo svojom druhom meritornom rozsudku, odmietol zaoberať samotnou podstatou tohto sporu. Je potrebné zamerať pozornosť na otázku výkonu verejnej moci, ktorej sa súd v rozsudku okrajovo síce dotkol, ale svoje úvahy a závery nezmyselne obmedzil, ako vysvetľujeme ďalej. Súdom prvej inštancie v bode 53 rozsudku výslovne

potvrdil (citujeme): „Podľa súdu žalovaný ako orgán územnej samosprávy vo vzťahu k tzv. verejnej dávke vyplývajúcej z predmetného uznesenia z 19.6.2008 vystupoval ako orgán verejnej moci...“. Súd prvej inštancie tu však povedal „A“, ale nepovedal „B“ a dopustil sa tak zásadnej chyby. Ak totiž platí vyššie citovaná veta (a to platí), musí zároveň platiť päť zásadných postulátov (vzájomne síce súvisiacich ale na sebe nezávislých), ako vysvetľujú nižšie. 1) právomoc: Mesto Skalica ako orgán verejnej moci nemalo právomoc určiť náležitosti verejnej dávky a/alebo právomoc zaviesť verejnú dávku - čo však súd prvej inštancie opätovne odmietol riadne skúmať. Absentujúca právomoc orgánu verejnej moci v konkrétnej veci bez ďalšieho zakladá nesprávny úradný postup vo všetkých ďalších fázach a aspektoch v súvislosti s danou vecou. 2) zákonný rámec vs. zákonné vákuum – v danom prípade neexistoval žiadny ústavný základ a ani zákonný rámec (tzn. rozsah a spôsob) na určenie náležitostí, zavedenie ani vyberanie verejnej dávky. Kým pri určení náležitostí verejnej dávky sa Mesto Skalica pomyselne oprelo o zdanlivý zákonný základ spočívajúci v obsolétom ustanovení § 11 ods. 4 písm. e) zákona o obecnom zriadení (v znení účinnom od 13.06.2008 do 14.10.2008), vo vzťahu k zavedeniu verejnej dávky a vyberaniu verejnej dávky akýkoľvek, čo len zdanlivý zákonný základ absentuje, čo je nesporné a nepoprel to ani žalovaný. Oblasť ukladania povinností platenia finančných úhrad od obyvateľov (dane a poplatky), je vždy a bez výnimky osobitnými zákonmi precízne regulovaná - aj v rámci územnej samosprávy - v každom jednom aspekte, ako je účel úhrady, rozpätie sadzieb, určenie základu, výpočet sumy na úhradu, okruh platiteľov, pravidlá vyrubovania, platenia, vracania a použitia vybraných úhrad. Toto všetko v prípade tzv. verejnej dávky úplne absentuje a namiesto toho Mesto Skalica si tieto nevyhnutné zákonné podmienky vymyslelo, resp. ich absenciu ignorovalo. 3) forma všeobecne záväzného nariadenia: z hľadiska formy a procedúry je jediným spôsobom neindividuálneho (tzn. normatívneho) ukladania povinností vo veciach územnej samosprávy, všeobecne záväzného nariadenie (VZN). Všetky miestne dane a miestne poplatky bez výnimky obec ukladá obyvateľom výlučne formou VZN, prosté uznesenia MsZ sú tu neprijateľné, o tom niet sporu. Postup prijímania VZN podrobne upravuje § 6 zákona o obecnom zriadení a tento proces je otvorený verejnosti. 4) výkon verejnej moci vs. zmluvný vzťah: orgán verejnej moci nemôže v súvislosti s tou istou vecou (VD) raz konať ako orgán verejnej moci (Mesto Skalica) s domnelou právomocou, a následne už „len“ ako súkromnoprávna osoba. Pritom všetky spôsoby vyberania VD, sú bez výnimky založené na súkromnoprávných zmluvných vzťahoch, či už ide o kúpne zmluvy Mesta Skalica, kúpne zmluvy developerov alebo osobitné dohody o úhrade verejnej dávky. Mesto Skalica sa uchýlilo k takémuto neprijateľnému súkromnoprávnemu spôsobu realizácie svojej - i keď len domnejšej - právomoci pri výkone verejnej moci, a to len z dôvodu, že si orgány Mesta Skalica boli dobre vedomé zákonného vákuu. 5) nulitosť: ak bolo uznesenie MsZ v Skalici z 19.6.2008 č. 171/2008 schválené bez právomoci a teda je nulité, ako žalobcovia tvrdia a preukazujú v priebehu celého sporu - čo však súd prvej inštancie opätovne odmietol skúmať - nie je ani možné s obsahom tohto uznesenia viesť akúkoľvek polemiku, či pokúšať sa ho zmysluplne interpretovať a je potrebné naň nazerať akoby nebolo. Nulité rozhodnutie je neexistujúce, len zdanlivé, ničotné, ide o paakt, nevyvoláva žiadne účinky a nikoho nezaväzuje. Právne významné je v kontexte tohto sporu len to, koho v súvislosti s VD zaťažujú negatívne následky (škoda) v dôsledku uplatňovania nulitého uznesenia MsZ v Skalici z 19.6.2008 č. 171/2008, pričom takými osobami sú v tomto spore preukázateľne len žalobcovia.

12. V nadväznosti na neprípustné zjednodušenie sporu, odvolatelia vytykajú súdu prvej inštancie aj neprípustné izolovanie neplatnosti. Z rozsudku v bode 53 vyplýva záver súdu prvej inštancie, že kúpne zmluvy žalobcov s developermi sú údajne v časti tykajúcej sa VD absolútne neplatné (§ 39 a 41 Občianskeho zákonníka) pre rozpor so zákonom a to konkrétne pre rozpor s § 4 ods. 1 zákona o obecnom zriadení. Okrem toho, že takéto posúdenie považujú za prekvapivé, vidia aj dve ďalšie pochybenia súdu prvej inštancie. Z pohľadu žalobcov je neprijateľné, že súd rovnakým spôsobom nepristúpil aj k vyhodnoteniu (ne)platnosti zmlúv a dohôd, ktoré s developermi uzavrelo Mesto Skalica. Opäť tak súd prvej inštancie izoloval v reťazi právnych skutočností len tú poslednú (zmluvy žalobcov s developermi) a ostatné skutočnosti ignoroval, i keď si v priebehu konania sám súd zjavne uvedomoval ich relevantnosť. Ak by súd rovnako konštatoval neplatnosť zmlúv a dohôd, ktoré s developermi uzavrelo Mesto Skalica, čo za predpokladu konzistentnosti právnej úvahy a s ohľadom na skutočnosti opísané vyššie možno považovať za nanajvyš pravdepodobné, v spore by bola preukázaná „reťaz“ neplatných právnych úkonov tykajúcich sa VD začínajúca u Mesta Skalica ako žalovaného, ktorý neplatne zazmluvnil (zmluvne poveril) developerov, ktorí následne neplatne vybrali VD od žalobcov. Dávajú do pozornosti § 42 Občianskeho zákonníka, v odbornej literatúre panuje zhoda na tom, že nárok na náhradu škody spôsobenej neplatnosťou právneho úkonu môžu uplatňovať aj tretie osoby.²² Žalobcovia sú vo vzťahu k zmlúvam/dohodám tykajúcim sa VD, ktoré uzavrelo Mesto Skalica s developermi, v pozícii tretích osôb. Vo vzťahu ku konkrétnym pozemkom, ktoré žalobcovia od developerov kupovali, nastavilo

spôsob platenia VD (prostredníctvom developerov) Mesto Skalica práve v zmluvách/dohodách, ktoré Mesto Skalica uzavrelo s developermi. Dôvody neplatnosti a samotné uzavretie týchto zmlúv/dohôd zo strany Mesta Skalica predstavujú súčasť nesprávneho úradného postupu. Uplatnené nároky žalobcov proti Mestu Skalica ako žalovaného z titulu nesprávneho úradného postupu sú tak plne dôvodné - a skôr ešte posilnené - aj v prípade, ak by súd konštatoval neplatnosť zmlúv/dohôd tykajúcich sa VD, ktoré Mesto Skalica uzavrelo s developermi.

13. Odvolatelia ďalej v odvolaní k porušeniu kasačnej záväznosti uviedli, že súd prvej inštancie v bode 14 rozsudku síce zreferoval odôvodnenie zrušujúceho uznesenia a tiež pokyny odvolacieho súdu, ktoré z neho vyplývajú pre súd prvej inštancie v ďalšom konaní, ale týmto sa neriadil a dokonca postupoval v rozpore s nimi, čím bola zo strany súdu prvej inštancie porušená kasačná (inštančná) záväznosť zrušovacieho uznesenia. Súd prvej inštancie sa úplne vyhol posúdeniu základnej otázky (resp. esenciálne, ako ju nazval odvolací súd) a to či došlo alebo nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu zo strany Mesta Skalica tak, ako ho žalobcovia vymedzili. Ako na viacerých, vyššie citovaných, miestach zrušujúceho uznesenia zdôraznil odvolací súd, bez toho nie je možné o tomto spore meritórne rozhodnúť. Podrobnejšie sa týmto okolnosťami v odvolaní zaoberali v časti o neprípustnom zjednodušení sporu. Pokiaľ ide o nevykonané dôkazy, ktoré žalobcovia navrhli, dokonca aj vo vzťahu k podstatným resp. rozhodujúcim skutočnostiam (najmä dôvody a motivácia zahrnutia VD do kúpnych zmlúv developerov so žalobcami), súd prvej inštancie len lakonicky skonštatoval, že by boli „nadbytočné“ a poukázal bez ďalšej špecifikácie na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/107/2019 z 31.03.2021 (záver bodu 23 Rozsudku). Takéto súhrnné odôvodnenie nevykonania navrhnutých dôkazov objektívne nemôže obstáť. Jednak nerozlišuje, ktoré konkrétne navrhnuté dôkazy a k akým konkrétnym skutočnostiam mali byť údajne „nadbytočné“. Ďalej odvolatelia namietajú nesprávnosť záverov súdu prvej inštancie o tom, že zaplatená VD mala byť „súčasťou kúpnej ceny“. Pokiaľ ide o žalobcov 1 až 3, súd prvej inštancie parafrázoval citované časti oboch kúpnych zmlúv v bodoch 25 a 26 Rozsudku, kde okrem iného správne uviedol, že povinnosť uhradiť verejnú dávku je povinnosťou popri kúpnej cene za pozemok. Z toho vyplýva, že nejde a nemôže ísť o súčasť kúpnej ceny za pozemok. Kúpna cena pozemku bola jednoznačne dohodnutá a to 23,23 € á 1 m², čo bola cena s DPH. Tzv. verejná dávka bola určená vo výške 19,92 € á 1 m² a žiadna DPH sa k nej nepripočítala. Developer neposkytol žalobcom 1 až 3 žiadne zmluvné plnenie ako protihodnotu VD. Nielenže to nevyplýva z uzavretých kúpnych zmlúv, ale malo to byť aj predmetom dokazovania výsluchom jedného z navrhovaných svedkov, G. J. K., konateľa developerom ARS invest, spol. s r.o., ktorý súd bez dostatočného vysvetlenia odmietol vykonať ako údajne nadbytočný (bod 23 Rozsudku). Pokiaľ ide o žalobcu 4, v kúpnej zmluve, ako ju parafrázuje súd prvej inštancie v bode 27 Rozsudku, tzv. verejná dávka síce formálne (!) tvorila súčasť kúpnej ceny v celkovej výške 43,15 € á 1 m², avšak táto čiastka sa v zmysle čl. 2.1 kúpnej zmluvy výslovne skladala zo 23,23 € čo je cena za 1 m² pozemku vrátane DPH a 19,92 € - verejná dávka (VD) na zriadenie infraštruktúry ako platba Mestu Skalica daná uznesením MsZ č. 171/2008 zo dňa 19.06.2008, k nej sa žiadna DPH nepripočítavala. Opäť platí, že platca DPH nie je oprávnený predávať neplatcovi DPH pozemky bez DPH. Neplatca DPH (žalobca 4) nie je oprávnený DPH odpočítať. Jediným rozumným vysvetlením je, že tzv. verejná dávka ani v prípade žalobcu 4 nebola súčasťou kúpnej ceny, za ktorú kúpil pozemky od súkromného developera Reality SI, a.s. Developer neposkytol žalobcovi 4 žiadne zmluvné plnenie ako protihodnotu VD. Nielenže to nevyplýva z uzavretej kúpnej zmluvy, ale malo to byť aj predmetom dokazovania výsluchom dvoch z navrhovaných svedkov, B. L. H., vtedajšieho predsedu predstavenstva a G. D. M., vtedajšieho člena predstavenstva developera Reality SI, a.s., ktorý súd bez dostatočného vysvetlenia odmietol vykonať ako údajne nadbytočný (bod 23 Rozsudku). K rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 6Cdo/184/2018, na ktoré odkázal súd prvej inštancie uviedli, že vychádza z odlišných skutkových okolností, nie je možné ho vzťahovať aj na prejednávajúcu vec, ani netvorí ustálenú rozhodovaciu prax. Právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v rozsudku, ako aj niektoré súvisiace skutkové zistenia súdu prvej inštancie považujú za nesprávne, prísne formalistické, bez zohľadnenia okolností tohto konkrétneho prípadu, nedostatočne odôvodnené a vo svojich dôsledkoch vedúce k popretiu základného účelu civilného procesu v zmysle čl. 2 ods. CSP, k porušeniu základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy SR a tiež základného práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy a čl. 36 ods. 2 Listiny základných ľudských práv a slobôd. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, v predchádzajúcom odvolacom konaní, ktorého výsledkom bolo zrušujúce uznesenie, boli žalobcovia procesne úspešní, nakoľko odvolací súd zrušujúcom uznesením v celom rozsahu vyhovel odvolaniu žalobcov, napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Za týchto procesných okolností súd prvej inštancie, i keď ani len čiastočne nevyhovel žalobe žalobcov v novom

rozsudku, pokiaľ ide o rozhodnutie o trovách konania, mal vo výrokovej časti rozsudku samostatným výrokom priznať žalobcom náhradu trov odvolacieho konania. Poukázali na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn.: I. ÚS 453/2019. Žiadajú, aby odvolací súd nariadil pojednávanie a vypočul svedkov – p. K., H. aj M..

14. Na odvolanie žalobcov reagoval žalovaný vyjadrením s tým, že napadnutý rozsudok považujú za vecne správny a spravodlivý, náležite odôvodnený a jeho závery logické. Pokiaľ ide o namietané nevykonanie dôkazov, žalovaný má za to, že súd nie je povinný vykonávať dokazovanie, ktoré vzhľadom na už známe skutočnosti nemôžu zmeniť právne posúdenie veci. Obsahom odvolanie je replikovanie tvrdení žalobcov, ktoré už prezentovali pred súdom prvej inštancie. Nesúhlasí s tým, že by si súd prvej inštancie neprípustne spor zjednodušil. Ak súd dospel k záveru, že sú dohody o verejnej dávky medzi developermi a žalovaným neplatné, potom žalobcovia platili platbu developerovi, ktorý na ňu nemal žiaden právny nárok. Aj keď v tejto časti sa žalovaný so závermi súdu prvej inštancie celkom nestotožňuje, lebo podľa jeho mienky, boli tieto platby súčasťou kúpnej ceny, pričom developer si takto – platbou pre mesto Skalica zabezpečil vybudovanie infraštruktúry, teda táto platba zodpovedá protiplneniu – rodinnému domu so všetkou infraštruktúrou. Nie je však povinnosťou súdu modifikovať nárok žalobcov tak, aby za každú cenu žalobcom vyhovel. Súd prvej inštancie sa dostatočne a presvedčivo vysporiadal s otázkou absencie pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní. To, že žalobcovia podali žalobu na nesprávny subjekt, nemožno zhojiť pretváraním práva a vytváraním nekonečného reťazenia právnych skutočností tak, až kým sa žalobcovia nedopracujú k úspešnému výsledku. Žalovaný kategoricky popiera existenciu nesprávneho úradného postupu, ktorý navyše nemôže byť v priamej príčinnej súvislosti s domnelou škodou, ktorá spočívala v zaplatení súm developerom na základe kúpnych zmlúv. Ďalej poukázal na to, že ak žalobcovia tvrdia, že dohody medzi developermi a žalovaným nezodpovedajú uzneseniu, ktorým mali byť stanovené náležitosti verejnej dávky, potom ani nemohol vzniknúť reťazec právnych skutočností smerujúci ku škode spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Nie je pravdou ani to, že by sa súd prvej inštancie neriadil pokynmi odvolacieho súdu, keď tento posúdil otázku platnosti dôhod medzi žalovaným a developermi, v dôsledku čoho aj dospel k záveru o ich neplatnosti. Pokiaľ ide o interpretáciu platieb žalobcov, túto žalovaný považuje za tendenčnú, pričom žalovaný tieto zmluvy nekoncepcoval, ich uzatváranie sa nezúčastňoval, ani nenútil žalobcov ich uzavrieť. Vo vzťahu k rozhodnutiu NS SR sp. zn.: 6Cdo/184/2018 uviedol, že závery z neho vyplývajúce považuje za aplikovateľné aj v danom prípade, pričom odlišnosti v jednotlivých prípadoch bude možné nájsť vždy. Vo vzťahu k rozhodnutiu súdu o náhrade trov uviedol, že platí zásada úspechu v spore, pričom táto sa zásada sa uplatňuje vo vzťahu ku konaniu ako celku. Svoje vyjadrenie žalovaný ešte doplnil podaním doručeným súdu dňa 12.08.2024 s tým, že rozhodnutie NS SR sp. zn.: 6Cdo/184/2018 má oporu aj v iných rozhodnutiach, príkladmo uznesenie ÚS SR sp. zn.: III. ÚS 361/09, alebo uznesenie NS SR sp. zn.: 8Cdo/88/2017, atď.

15. Na vyjadrenie žalovaného reagovali žalobcovia odvolacou replikou a uviedli, že ich tvrdenia, ktoré sú obsahom odvolania nie sú účelové ani tendenčné, naopak sú konzistentné počas celej doby súdneho konania a majú svoj základ v podanej žalobe. Všetky uplatnené odvolacie dôvody boli riadne vysvetlené, porušenie práva na spravodlivý proces spájajú žalobcovia s neprípustným zjednodušením sporu a nevyčerpaním predmetu a podstaty sporu, čo viedlo k faktickému odopretiu spravodlivosti. Porušením práva na spravodlivý proces sú aj tzv. opomenuté dôkazy a nedostatočné odôvodnenie rozsudku. Nesprávne skutkové zistenie vymedzili vo vzťahu k zjednodušeniu sporu a nesprávnym skutkovým záverom ohľadom „súčasti kúpnej ceny“. Zdôraznili, že podstatou sporu nie je komu platili žalobcovia, ale že išlo o zaťaženie žalobcov tzv. verejnou dávkou. Za takých okolností sa súd prvej inštancie nemal vyhnúť otázke posúdenia nesprávneho úradného postupu žalovaného. Pokiaľ ide o tvrdenia žalovaného ohľadom toho, že aj keby súd pripustil argumentáciu žalobcov, žaloba by musela byť takisto zamietnutá z dôvodu absencie príčinnej súvislosti s domnelou škodou, odvolatelia reagujú, že príčinná súvislosť sa neprerušuje, ak k pôvodnej príčine pristúpi ďalšia skutočnosť, ktorá spolupôsobí pri vzniku následku, za predpokladu, že pôvodná príčina je takou skutočnosťou, bez ktorej by k následku nebolo došlo. Pokiaľ ide o rozhodnutia súdov, na ktoré odkazuje žalovaný, napr. III. ÚS 361/09, tieto nie sú relevantné pre prejednávanú vec. Vo zvyšku zopakoval a zdôraznil niektoré aspekty svojej odvolacej argumentácie.

16. Žalovaný doručil súdu odvoláciu dupliku, v ktorej uviedol, že zopakovanie argumentácie použitej žalobcami v konaní pred súdom prvej inštancie je nedostatočné. Odvolanie by malo spočívať s konkretizáciou vád, ktoré sú rozsudku vytykané. Ďalej poukázal na to, že ak žalobcovia uviedli, že

nechceli riskovať negatíva spojené s uplatnením ich nárokov voči developerom z dôvodu, že by mohli viesť k spochybneniu platnosti ich kúpnych zmlúv, potom je potrebné zohľadniť, že nárok uplatnený voči žalovanému nemôže byť dôvodný, lebo voči nemu nemajú žiaden priamy nárok. Žalobcovia sa teda voči žalovanému domáhajú kompenzácií za plnenia, ktoré však poskytli tretím osobám. Ďalej zdôraznil, že nie je pravdivé, že by žalobcovia nedostali za nimi poskytnuté plnenie žiadne protiplnenie, nakoľko bola vybudovaná infraštruktúra, ktoré bola pre realizáciu výstavby v danej lokalite nevyhnutná a bez ktorej by žalobcovia nemohli nadobudnúť nehnuteľnosti, ktoré odkúpili. K rozhodnutiam súdov, na ktoré odkazujú obe strany, napr. rozsudok NS SR sp. zn.: 1MCdo/8/2007 a 4Cdo/199/2005 uviedol, že podmienka bezúspešného domáhania sa vydania bezdôvodného obohatenia, ktorá má predchádzať uplatneniu nároku zodpovednosti štátu za škodu, nemôže byť vykladaná tak, ako tvrdia žalobcovia, teda v prípade ak je ich nárok voči developerom už premlčaný.

17. Následne žalobcovia doručili do spisu ďalšie vyjadrenie zo dňa 28.04.2025, v ktorom uviedli, že k absolútnej neplatnosti súkromnoprávných právnych úkonov by mal súd pristupovať nanajvyš zdržanlivo. Súd prvej inštancie postupoval nesprávne, keď vyvodil záver o absolútnej neplatnosti len pre koncové zmluvy, resp. ich časť medzi developermi a žalobcami a už sa nezamýšľal nad tým, že k uzatvoreniu tejto časti zmlúv by nikdy nedošlo v prípade, ak by neboli uzavreté staršie zmluvy medzi žalovaným a developermi. Ďalej zdôraznili zodpovednosť žalovaného (principála / poverovateľa) za konanie developerov (pomocníkov). Podstatné je, či konaniu toho, kto škodu spôsobil, nechýba miestny, časový ani vecný vzťah k plneniu úloh poverovateľa v rámci jeho činnosti, teda či nešlo o konanie, ktorým škodca sledoval svoj vlastný záujem, rozhodujúci je vnútorný (účelový) vzťah konania, pri ktorom vznikla škoda, k činnosti poverovateľa, ktorú vykonáva. V danom prípade podľa názoru žalobcov jer naplnená vecnú súvislosť (výber VD), miestna súvislosť (Skalica, lokalita H. H.), časová súvislosť (zmluvy medzi developermi a žalovanými boli už uzavreté), súvislosť medzi činnosťou, ktorou bola spôsobená škoda (úhradou VD) a finálnym výsledkom tejto činnosti (prospech z vybranej VD mal len žalovaný).

18. Podaniami doručenými odvolaciu súdu dňa 14.08.2025 a 19.08.2025 poukázali žalobcovia na nové rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia NS SR sp. zn.: 1VCdo/3/2025, z ktoré ho vyplýva, že nie je podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody podľa zákona č. 541/2003 Z. z., ktoré vznikla z dôvodu nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci, prednostné uplatnenie nároku na náhradu škody voči ďalšej osobe spoluzodpovednej za vznik škody v adhéznom konaní, či uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

19. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods.1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

20. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdiť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v kontexte odvolacích dôvodov uplatnených žalobcami, a to so zameraním na posúdenie, či súd prvej inštancie dospel k správne záveru ohľadom toho, že nárok žalobcov na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalovaného nie je dôvodný.

21. Podľa § 10 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., územná samospráva zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy.

22. Podľa § 10 ods. 2 písm. b) zák. č. 514/2003 Z. z., územná samospráva zodpovedá za škodu podľa odseku 1, ktorá bola spôsobená nesprávnym úradným postupom.

23. Podľa § 14 ods. 1 a 2, územná samospráva zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie o zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. (ods. 1) Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda. (ods. 2)

24. Primárnou odvolacou námietkou odvolateľov je tzv. „nepripustné zjednodušenie sporu“ súdom prvej inštancie, keď sa tento nezaoberal podstatou sporu, a to tým, či došlo na strane žalovaného k nesprávnemu úradnému postupu, v dôsledku ktorého bola žalobcom spôsobená škoda v podobe zaplatenej verejnej dávky. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu, ako aj napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že hoci je potrebné dať čiastočne za pravdu odvolateľom, že súd prvej inštancie zameral svoju pozornosť takmer výlučne na otázku (ne)platnosti časti kúpnych zmlúv uzavretých medzi žalobcami a developermi bez toho, aby vyhodnotil celý rad sporných otázok týkajúcich sa predmetu sporu a dôvodnosti žalobcami uplatneného nároku, to však ešte neznamená, že jeho rozhodnutie nie je vecne správne.

25. Esenciálnym dôvodom na zamietnutie žaloby zo strany súdu prvej inštancie bol nedostatok pasívnej legitímácie na strane žalovaného, a to najmä z dôvodu, že subjektom, ktorý sa úkor žalobcov obohatil boli developeri, ktorí prijali plnenie na podklade čiastočne neplatných kúpnych zmlúv, teda žalobcom vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia od subjektu odlišného od žalovaného.

26. V prvom rade odvolací súd považoval za potrebné zamerať svoju pozornosť na otázku, či skutočne došlo na strane žalovaného k nesprávnemu úradnému postupu a ak áno, či v dôsledku nesprávneho úradného postupu žalovaného došlo ku vzniku škody na strane žalobcov.

27. Podľa § 11 ods. 4 písm. e) zák. č. 369/1990 Zb., v znení ku dňu uznesenia o určení náležitostí verejnej dávky, obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené určovať náležitosti miestnej dane alebo miestneho poplatku a verejnej dávky a rozhodovať o prijatí úveru alebo pôžičky.

28. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. Podľa § 451 ods. 2 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

30. Z obsahu spisu je zrejmé, že mestské zastupiteľstvo žalovaného uznesením č. 171/2008 zo dňa 19.06.2008 (ďalej aj ako „uznesenie MsZ žalovaného“) určilo v súlade s vyššie cit. ust. § 11 ods. 4 písm. e) zák. č. 369/1990 Zb. náležitosti verejnej dávky na krytie nákladov na spolufinancovanie infraštruktúry pre individuálnu bytovú výstavbu v lokalite H. H.. Počas celého konania žalovaný tvrdil, že jeho postup nebol v rozpore so zákonom, avšak netvrdil, ani súdu nepreukazoval, akým spôsobom malo dôjsť k zavedeniu verejnej dávky. Je nepochybné, že v čase prijatia predmetného uznesenia mestského zastupiteľstva, zákon o obecnom zriadení už zavedenie verejnej dávky neumožňoval. Odvolací súd však nemôže dať za pravdu odvolateľom v tom, že by sa ust. § 11 ods. 4 písm. e) zák. č. 369/1990 Zb. stalo po zrušení možnosti zavedenia verejnej dávky automaticky obsolétnym.

31. Je potrebné rozlišovať „dve fázy“ uloženia verejnej dávky, a to 1) zavedenie verejnej dávky a 2) určenie jej náležitostí, ktoré spolu súvisia a musia na seba nadväzovať, pričom je nutné podotknúť, že zo zákona t. č. nevyplývalo časové obdobie, v ktorom bolo po zavedení verejnej dávky potrebné určiť jej náležitosti. Účel zavedenia verejnej dávky zákon o obecnom zriadení účinný do 21.12.2001 zakotvoval v § 9 ods. 4 tak, že na krytie mimoriadnych výdavkov vo všeobecnom záujme môže obec rozhodnúť o zavedení verejnej dávky (príspevku, poplatku, naturálnom plnení), o vyhlásení dobrovoľnej zbierky alebo o prijatí úveru. Spôsob zavedenia verejnej dávky bol stanovený v § 11a ods. 1 písm. b)

tak, že obecné zastupiteľstvo vyhlási hlasovanie obyvateľov obce, ak ide o návrh na zavedenie verejnej dávky, o ktorom sa má podľa uznesenia obecného zastupiteľstva rozhodnúť v miestnom referende. Z tohto znenia odseku 1 sa následne vypustila úprava miestneho referenda o zavedení alebo zrušení miestneho poplatku, verejnej dávky alebo miestnej dane. Podľa dôvodovej správy dôvodom tejto zmeny bolo, že doterajšie ustanovenie je kompilátom fakultatívneho a obligatórneho referenda a hlavne to, že miestne poplatky sa podľa § 15 zákona Slovenskej národnej rady č. 544/1994 Zb. o miestnych poplatkoch vyhlasujú všeobecne záväzným nariadením, čo do určitej miery koliduje s doterajším znením § 11a ods. 1 písm. b). To znamená, že ak bola za účinnosti zákona o obecnom zriadení, ktorý zavedenie verejnej dávky umožňoval, zákonným spôsobom zavedená verejná dávka (teda hlasovaním obyvateľov obce), obecné zastupiteľstvo mohlo zákonom dovoleným spôsobom podľa cit. ust. § 11 ods. 4 písm. e) zák. č. 369/1990 Zb. určiť jej náležitosti aj neskôr, a to v období zákona o obecnom zriadení už inštitút zavedenia verejnej dávky neobsahoval. Ja však nutné zdôrazniť, že v prejednávanej veci o takýto prípad nešlo. Žalovaný v konaní netvrdil a ani nepreukazoval, že by zákonným spôsobom došlo k zavedeniu verejnej dávky, nebolo preto ani možné následne určiť jej náležitosti. Nastala tak situácia, keď žalovaný prostredníctvom mestského zastupiteľstva určil náležitosti neexistujúcej verejnej dávky, išlo teda o uznesenie bezobsažné, nespôsobilé vyvolať žiadne právne účinky, ani právnu záväznosť.

32. Pre úplnosť odvolací súd dáva do pozornosti aj stanovisko okresnej prokurátorky zo dňa 05.10.2016 (č. I. 58), z ktorého vyplynulo, že pri prijímaní predmetného uznesenia nebolo porušené ustanovenie zákona o obecnom zriadení, a to § 11 ods. 4 písm. e) v spojení s § 12 ods. 2, z čoho je zrejmé, že forma prijatia uznesenia nijako zákonu neodporovala a spĺňala zákonom stanovené podmienky (uznášaniashopnosť, potrebná väčšina hlasov atď.), pričom skonštatovala aj to, že z dôvodu uplynutia 3 – ročnej lehoty, už nie je možné podať protest prokurátora. Je zrejmé, že otázkou zavedenia samotnej verejnej dávky sa prokurátorka nezaoberala. Hoci predmetný právny akt orgánu územnej samosprávy žalovaného nebol napadnutý protestom prokurátora, ani posudzovaný v rámci správneho súdnictva, v dôsledku čoho uznesenie nikdy nebolo zrušené, z vyššie uvedeného je však potrebné vyvodiť ten záver, že žalovaný nebol oprávnený verejnú dávku uložiť, lebo nedošlo k jej zavedeniu, následkom čoho nebolo možné ani určovať jej náležitosti.

33. Následne odvolací súd presunul svoju pozornosť na Dohody o úhrade verejnej dávky, ktoré uzavrel žalovaný s developerom – spoločnosťou ARS invest, spol. s r. o.. Z uvedených dohôd vyplýva, že verejnú dávku budú platiť žalovanému klienti developera ako budúci majitelia pozemkov. Developer poskytne žalovanému finančnú zábezpeku v prospech svojich klientov a po zaplatení verejnej dávky klientami na účet developera nebude žalovaný vracat developerovi poskytnutú zábezpeku a zmluvné strany si túto finančnú zábezpeku zaúčtujú interne. V prvom rade je potrebné skonštatovať, že k uzavretiu predmetných dohôd dochádzalo vo výrazných časových odstupoch po prijatí sporného uznesenia mestského zastupiteľstva (prijatie uznesenia 19.06.2008 / uzavretie dohôd 09.10.2013, 10.11.2014 a 11.08.2016), pričom k úprave predmetného uznesenia v dôsledku upozornenia prokurátora (v časti kde obec zasiahla do právomoci stavebného úradu) došlo až dňa 15.11.2016. Ako odvolací súd skonštatoval vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí zo dňa 22.05.2023 v bode 26. odôvodnenia, úkony pri výkone samosprávnej pôsobnosti, akými sú aj úkony pri vyberaní verejnej dávky, môžu byť zverené právnickej osobe na základe zákona, alebo pri výkone prenesenej pôsobnosti štátnej správy. Zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, že by developer v danom prípade bol oprávnený verejnú dávku v mene žalovaného vyberať. Tejto skutočnosti si museli byť vedomé obe zmluvné strany pri uzatváraní predmetných Dohôd o úhrade verejnej dávky. Súd prvej inštancie sa s nastolenou otázkou vysporiadal v bode 53. odôvodnenia rozsudku, keď uviedol, že žalovaný nemohol svoju právomoc na vyberanie verejnej dávky previesť zmluvne na developera a tento ani nemohol túto právomoc zmluvne prijať. Z uvedeného dôvodu je namieste prijať záver o absolútnej neplatnosti predmetných dohôd pre rozpor so zákonom a je potrebné zdôrazniť, že v dôsledku toho, že verejná dávka nebola v danom prípade vôbec zavedená, nebolo možné ju ani vyberať a žalovaný nemohol ani disponovať pôsobnosťou na jej vyberanie, toľž ju preniesť na tretí subjekt, potom akýkoľvek úkon žalovaného smerujúci k povereniu tretieho subjektu k vyberaniu verejnej dávky je neplatný pre rozpor s ust. § 4 ods. 1 zákona o obecnom zriadení (a bolo by tomu tak aj v prípade, ak by žalovaný v súlade so zákonom verejnú dávku zaviedol – čo sa nestalo). Absolútna neplatnosť predmetných dohôd mala za následok, že žalovaný sa bezdôvodne obohatil na úkor developera v podobe prijatej finančnej zábezpeky, ktorú nebol oprávnený prijať, nakoľko jednak k plneniu došlo na základe neplatného právneho úkonu a jednak neexistoval právny dôvod na jej plnenie. Odvolací súd zdôrazňuje, že v tomto zmluvnom vzťahu žalobcovia nijako nefigurovali, na podklade uvedeného právneho úkonu žalovanému nič neplnili, dokonca v prípade

žalobcu 4, ktorý kúpnu zmluvu uzavrel dňa 12.10.2009, dohoda o úhrade verejnej dávky ešte nebola ani uzavretá.

34. Do časového sledu udalostí v prejednávanej veci žalobcovia vstúpili až v momente, keď uzavreli kúpne zmluvy, predmetom ktorých boli nehnuteľnosti v dotknutej lokalite. Odvolací súd dáva do pozornosti, že jednotlivé kúpne zmluvy boli opäť uzatvárané s výraznými časovými odstupmi – kúpna zmluva žalobcu 4 dňa 12.10.2009, kúpna zmluva žalobcu 3 dňa 04.10.2017 a kúpna zmluva žalobcov 1 a 2 dňa 02.07.2018.

35. Pokiaľ ide o kúpnu zmluvu žalobcu 4, ktorý ju spomedzi žalobcov uzavrel ako prvý, odvolací súd vychádzajúc z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie konštatuje, že na strane predávajúceho nebola spoločnosť ARS invest, spol. s r.o. (ako v prípade kúpnych zmlúv žalobcov 1 až 3), ale spoločnosť Reality SI, a.s.. Ďalšou odlišnosťou bolo aj to, že žalobca 4 odkupoval len pozemok, naproti tomu žalobcovia 1 až 3 kupovali aj stavbu – rozostavaný rodinný dom. V čl. II zmluvy je uvedené, že kúpna cena sa skladá z čiastky 23,23 eur vrátane DPH za 1 m² pozemku, ktoré predstavuje cenu pozemku a sumy 19,92 eur – verejnej dávky na zriadenie infraštruktúry ako platba mestu Skalica daná uznesením č. 171/2008. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalovaný nebol účastníkom predmetnej zmluvy a z dokazovania nevyplývalo ani to, že žalovaný mal so spoločnosťou Reality SI, a.s. akýkoľvek zmluvný vzťah. Nemožno preto prisvedčiť odvolateľom v tom smere, že by spoločnosť Reality SI, a.s. bola akýmsi „prostriedkom“ na vyberanie verejnej dávky pre žalovaného. Z pohľadu odvolacieho súdu tak spoločnosť Reality SI, a.s. z vlastnej iniciatívy a vôle do kúpnej zmluvy zakomponovala ustanovenie, na podklade ktorého prijala plnenie od žalobcu 4, ktoré označila ako „verejná dávka“, pričom v danom prípade vychádzajúc z dikcie zmluvy mala byť táto platba súčasťou kúpnej ceny, pričom oboj zmluvným stranám muselo a malo byť pri uzatváraní zmluvy zrejmé, že pokiaľ žalovaný nebol priamo účastníkom zmluvy, prípadne nevstúpil do priameho právneho vzťahu so žalobcom 4 akoukoľvek formou, ktorou by dosiahol vybratie verejnej dávky vo svojom mene a na vlastný účet, plnenie označené ako „verejná dávka“, ktoré bolo súčasťou kúpnej ceny bolo plnením bez právneho dôvodu na účet spoločnosti Reality SI, a.s. a predstavovalo bezdôvodné obohatenie na jeho strane. Spojitosť so žalovaným, prípadne žalobcami tvrdenu príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a konaním spoločnosti Reality SI, a.s. nebadáť. Pokiaľ by aj žalobca 4 mohol byť pri uzatváraní zmluvy uvedený do omylu predávajúcim, že tento je oprávnený „vyberať“ verejnú dávku, tento omyl musel a mal byť žalobcovi 4 zrejmy už len zo samotného znenia predmetného uznesenia, z ktorého vyplýva, že verejnú dávku je povinný uhradiť každý vlastník pozemku v lokalite H. H., ktorý plánuje na pozemku realizovať výstavbu. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy už bola podaná žiadosť o vydanie stavebného povolenia. Pokiaľ by sa tak aj stalo a o stavebné povolenie by požiadal predávajúci, je nepochybné, že v zmysle uznesenia MsZ žalovaného by tento (nie žalobca 4) mohol nadobudnúť dojem, že je povinný zaplatiť verejnú dávku žalovanému, prípadne naopak, ak by neskôr po uzavretí zmluvy požiadal o stavebné povolenie žalobca 4 ako kupujúci, mohol naopak on nadobudnúť dojem, že je povinný zaplatiť verejnú dávku žalovanému. To sa však nestalo a zo znenia samotného uznesenia, ako kúpnej zmluvy nemožno vyvodiť, na základe akého právneho titulu by spoločnosť Reality SI, a.s. bola oprávnená žiadať úhradu verejnej dávky a už vôbec nie na podklade čoho sa mala stať súčasťou kúpnej ceny. V nijakom prípade teda žalobca 4 nebol povinný plniť spoločnosti Reality SI, a.s. akékoľvek plnenie, ktoré malo predstavovať verejnú dávku, keďže neexistoval právny dôvod na takéto plnenie a tento dôvod nebolo možné vyvodiť ani dotknutého uznesenia, ani z ustanovení kúpnej zmluvy a tento omyl musel byť žalobcovi 4 zrejmy najneskôr v čase, keď sa dozvedel o dotknutých ustanoveniach kúpnej zmluvy, ako aj samotného uznesenia mestského zastupiteľstva žalovaného a z toho dôvodu mu aj vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči spoločnosti Reality SI, a.s., nie však voči žalovanému (ako správne uzavrel súd prvej inštancie).

36. Následne sa odvolací súd zaoberal prieskumom záverov súdu prvej inštancie vo vzťahu ku kúpny zmluvám žalobcov 1 až 3. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie je zrejmé, že tieto kúpne zmluvy boli uzavreté medzi predávajúcim – spoločnosťou ARS invest, spol. s r. o. dňa a žalobcom 3 ako kupujúcim dňa 04.10.2017 a žalobcami 1 a 2 ako kupujúcimi dňa 02.07.2018. Ich predmetom v oboch prípadoch bola kúpa pozemkov a stavieb – rozostavaných rodinných domov. Odlišne ako v prípade kúpnej zmluvy žalobcu 4 bola upravená aj kúpna cena, kde v čl. III bolo výslovne uvedené, že kupujúci sú povinní zaplatiť verejnú dávku popri kúpnej cene, teda nie ako jej súčasť. Z pohľadu odvolacieho súdu teda malo ísť o samostatné plnenie v prospech predávajúceho, pričom tento v kúpnej zmluve uviedol, že ide o verejnú dávku „určenú“ pre Mesto Skalica. Opätovne s odkazom

na sporné uznesenie MsZ žalovaného. Kúpna zmluva obsahovala aj výslovné ustanovenie o tom, že na základe Dohody o úhrade verejnej dávky zo dňa 11.08.2016 medzi predávajúcim a Mestom Skalica bola verejná dávka za prevádzaný pozemok uhradená dňa 21.03.2017. Už len z textu uvedenej kúpnej zmluvy je nepochybné, že predávajúci uviedol do omylu žalobcov 1 až 3 najmä v tom, aká bola povaha uvedeného plnenia. Na jednej strane ust. čl. III o kúpnej cene navodzuje dojem, že kupujúci sú povinní plniť priamo verejnú dávku popri kúpnej cene, v rozpore s uvedeným predávajúci konštatuje, že verejnú dávku už uhradil, z čoho je možné vyvodiť, že plnenie v skutočnosti malo byť náhradou predávajúcemu za verejnú dávku, ktorú už plnil. Vzhľadom však na znenie samotného uznesenia MsZ žalovaného v tej časti, kde je uvedené, že verejnú dávku je povinný uhradiť každý vlastník pozemku v lokalite H. H., ktorý plánuje na pozemku realizovať výstavbu, nemali žalobcovia 1 až 3 dôvod sa domnievať, že sú to práve oni, komu by mala vzniknúť povinnosť platiť verejnú dávku, keď už odkupovali pozemky so stavbami, teda neboli a ani nemohli byť subjektami, ktoré by „plánovali“ na pozemku realizovať výstavbu. Týmto subjektom by mohla byť len spoločnosť ARS invest, spol. s r. o. (v čase podania žiadosti o stavebné povolenie), aj to v prípade, že by verejná dávka bola riadne zavedená, čo sa nestalo. Opätovne ani v prípade týchto kúpnych zmlúv ich účastníkom nebol žalovaný, žalobcovia 1 až 3 neplnili žalovanému žiadne plnenie a nevznikol medzi nimi žiaden právny vzťah. Plnenie žalobcov 1 až 3 tak aj v tomto prípade predstavovalo bezdôvodné obohatenie na strane predávajúceho, pričom neexistoval právny dôvod na takéto plnenie a tento dôvod nebolo možné vyvodiť ani dotknutého uznesenia MsZ žalovaného, ani z ustanovení kúpnej zmluvy a ani z ustanovení Dohody o úhrade verejnej dávky, ktorá sa priamo žalobcov 1 až 3 netýkala, keďže v zmysle dotknutého uznesenia MsZ žalovaného ich práva a povinnosti ním neboli dotknuté - lebo nemohli byť ani domnelými subjektmi povinnými platiť verejnú dávku (samozrejme za predpokladu že by uznesenie bolo právne záväzné).

37. Vo vzťahu k žalobcami tvrdenej príčinnej súvislosti, odvolací súd poukazuje na to, ako samotní žalobcovia vymedzili nesprávny úradný postup, ktorým im mala byť spôsobená škoda a v dôsledku čoho aj súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby - „Žalobcovia nesprávny úradný postup žalovaného vymedzujú nasledovne: Nesprávny úradný postup primátora mesta Skalica spočíva v tom, že (i) pri vypracovaní návrhu uznesenia o určení náležitostí verejnej dávky a pri jeho predložení mestskému zastupiteľstvu prekročil svoju ústavnú a zákonnú právomoc, ako aj ústavnú a zákonnú právomoc mestského zastupiteľstva a konal aj v rozpore s platným Štatútom mesta Skalica, ktorý vyžadoval na zavedenie verejnej dávky rozhodnutie obyvateľov mesta hlasovaním, (ii) napriek zjavným pochybnostiam o právomoci (ako vyplýva zo zápisnice zo zasadnutia), ktoré sa okrem iného týkali aj rozporu s platným Štatútom mesta Skalica, tento návrh nestiahol a nechal o ňom hlasovať, (iii) po schválení návrhu uplatňoval uznesenie mestského zastupiteľstva v Skalici č. 171/2008 z 19.06.2008 v jednotlivých prípadoch (vyberal verejnú dávku) a to aj vo vzťahu k žalobcom a to prostredníctvom zmluvne zapojených developerov, ARS Invest a Reality SI, s neprípustným využitím súkromnoprávných inštitútov (napr. započítanie, zábezpeka) a konal aj v rozpore s platným Štatútom mesta Skalica, ktorý vyžadoval na zavedenie verejnej dávky rozhodnutie obyvateľov mesta hlasovaním. Nesprávny úradný postup mestského zastupiteľstva v Skalici spočíva v tom, že (i) predmetný návrh nevrátil späť primátorovi mesta Skalica pre nedostatok právomoci na jeho prejednanie a hlasovanie o ňom, (ii) napriek zjavným pochybnostiam o právomoci (ako vyplýva zo zápisnice zo zasadnutia), ktoré sa okrem iného týkali aj rozporu s platným Štatútom mesta Skalica, tento návrh uznesenia o určení náležitostí verejnej dávky dňa 19.06.2008 schválil ako uznesenie č. 171/2008.“

38. Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup primátora a mestského zastupiteľstva týkajúci sa vypracovania a schválenia uznesenia MsZ žalovaného, týmto sa odvolací zaoberal v bodoch 30. – 32. odôvodnenia vyššie. Žalobcovia však týmto nesprávnym úradným postupom v štádiu predloženia a schválenia dotknutého uznesenia MsZ žalovaného neboli nijako dotknutí, keďže sa nikdy nestali (domnelými) subjektami povinnými platiť verejnú dávku, lebo v čase plnenia finančnej sumy, ktorú považovali za verejnú dávku, neboli vlastníkami pozemku, ktorí na ňom plánujú výstavbu a nestali by sa nimi ani vtedy, keby postup žalovaného pri zavedení verejnej dávky bol v súlade so zákonom. Pokiaľ ide o žalobcami namietaný nesprávny úradný postup v podobe uplatňovania uznesenia mestského zastupiteľstva v Skalici č. 171/2008 z 19.06.2008 v jednotlivých prípadoch (teda vyberania verejnej dávky) vo vzťahu k žalobcom a to prostredníctvom zmluvne zapojených developerov, tu odvolací súd opakuje, že žalovaný od žalobcov 1 až 4 nikdy žiadne plnenie neprijal, zmluvnou stranou v kúpnych zmluvách žalobcov nebol, pričom priame alebo nepriame poverenie / zadanie pokynu na vyberanie verejnej dávky / „prenesenie právomoci“ na spoločnosť ARS invest, spol. s r. o. vo vzťahu k žalobcom 1 až 4 nemožno vyvodiť ani z Dohody o úhrade verejnej dávky, lebo títo v čase uzavretia kúpnych zmlúv a realizácie plnení

vo vzťahu k predávajúcim neboli a nemohli byť subjektami, ktorí plánovali výstavbu na dotknutých pozemkoch. Neostáva preto nič iné, len prijať záver, že predávajúci (spoločnosti ARS invest, spol. s r. o. a Reality SI, a.s.) v rozpore s uznesením MsZ žalovaného, ako aj Dohodami o úhrade verejnej dávky (a to hoci v potencionálnom mylnom domnení o právnej záväznosti dotknutého uznesenia a platnosti Dohôd o úhrade verejnej dávky), z vlastnej iniciatívy a vôle bez akejkoľvek priamej účasti žalovaného uviedli žalovaných 1 až 4 do omylu pri povahe plnenia a prijali plnenie predstavujúce domnelú verejnú dávku na svoj účet a vo svoj prospech, teda bez právneho dôvodu, čo založilo právo žalobcov 1 až 4 domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia od týchto predávajúcich, nie však od žalovaného ako tvrdia odvolatelia. Predávajúci (developeri) neboli z pohľadu odvolacieho súdu len „prostriedkom“ vyberania verejnej dávky žalovaného, ako uvádzajú žalobcovia, ale samostatným subjektom s vlastnou právnou subjektivitou, konajúcim z vlastnej vôle, nezávisle od konania či nesprávneho úradného postupu žalovaného. Preto aj otázka motivácie developerov - prečo zahrnuli položku týkajúcu sa verejnej dávky do svojich kúpnych zmlúv (ako uvádzajú odvolatelia v bode 10. odvolania) - nie je pre právne posúdenie veci relevantná, podstatné je len to, že tak učinili, a to z vlastnej iniciatívy a vôle. Z pohľadu odvolacieho súdu je teda úplne bez významu, či developerov mohli viesť k formulácii kúpnych zmlúv uzavreté dohody so žalovaným, alebo snaha kompenzovať si zaplatenú finančnú zábezpeku v prospech žalovaného, ktorú uhradili na základe Dohôd o úhrade verejnej dávky. Otázka finančného vyrovnania medzi žalovaným a developermi nemá a ani nemôže mať nijaký vplyv na rozsah zmenšenia majetkovej sféry žalobcov vo vzťahu k subjektu, ktorý sa nich ich úkor bezdôvodne obohatil, pričom týmto subjektom boli samotní predávajúci.

39. Súd prvej inštancie v bode 53. odôvodnenia rozsudku vyhodnotil, že v dôsledku toho, že developeri nemohli od žalovaného „prijat“ právomoc na vyberanie verejnej dávky“ (čo samo o sebe odvolací súd hodnotí ako záver správny), potom ani ustanovenia kúpnych zmlúv, kde si developeri a žalobcovia dojednali platenie spornej verejnej dávky nemohli byť platné a tieto súd prvej inštancie vyhodnotil ako absolútne neplatné pre rozpor so zákonom (§ 4 ods. 1 zákona o obecnom zriadení). Potom plnenie z neplatného právneho úkonu (časť kúpnej zmluvy vo vzťahu k plateniu verejnej dávky) predstavuje bezdôvodné obohatenie. Odvolací súd v nadväznosti na uvedené a s poukazom na závery uvedené vyššie v bode 34. – 36. odôvodnenia uvádza, že hoci súd prvej inštancie nesprávne uzavrel, že časť kúpnej zmluvy je absolútne neplatná pre rozpor so zákonom – nakoľko už nešlo o právny vzťah žalovaný / developer, ale naopak developer / žalobcovia, kde ust. § 4 ods. 1 o obecnom zriadení nemá opodstatnenie pre absenciu subjektu, na ktorý by sa vzťahoval zákon o obecnom zriadení – jeho výsledné závery o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane developera (z dôvodu plnenia bez právneho dôvodu, nie z neplatného právneho úkonu), v dôsledku čoho nie je daná pasívna vecná legitímácia žalovaného v konaní, sú vecne správne.

40. Ďalším odvolacím argumentom bolo, že súd prvej inštancie postupoval nesprávne, keď nevykonal všetky dôkazy navrhnuté žalobcami. V odvolaní (bod 32.) žalobcovia uvádzajú, že nevykonanými dôkazmi mali byť preukázané rozhodujúce skutočnosti, a to dôvody a motivácia zahrnutia verejnej dávky do kúpnych zmlúv developerov so žalobcami. Ako odvolací súd uviedol v bode 38. odôvodnenia, otázka motivácie developerov, je pre právne posúdenie veci úplne bez významu, preto ak súd prvej inštancie považoval dokazovanie v tomto smere za nadbytočné, konal v súlade so zásadou hospodárnosti a jeho postupu niet čo vytknúť. Takisto tam, kde odvolatelia polemizujú o tom, či plnenie žalobcov predstavujúce v prospech developerov bolo možné považovať za súčasť kúpnej ceny (časť odvolania v bode 34. a nasl.), alebo nie, pričom k uvedenému považoval za potrebné vypočítať navrhovaného svedka – konateľa spoločnosti ARS invest, spol. s r.o., odvolací súd dopĺňa, že subjektívne vnímanie konateľa o tom, akého charakteru bolo plnenie žalobcov nie je spôsobilé nič zmeniť na tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu predávajúceho prijatím plnenia bez právneho dôvodu a je bez významu aj to, či toto plnenie malo byť považované za súčasť kúpnej ceny alebo nie (bližšie viď závery odvolacieho súdu v bode 35. a 36. odôvodnenia), alebo či tieto skutočnosti mali byť zmluvným stranám zrejme z toho, že plnenie bolo bez DPH.

41. V ďalšej časti odvolania žalobcovia poukazujú na právnu otázku riešenú NS SR v súvislosti s rozhodnutím sp. zn.: 6Cdo/184/2018, na ktoré poukázal aj súd prvej inštancie. V priebehu odvolacieho konania žalobcovia do spisu založili podanie, ktorým poukázali na nové rozhodnutie veľkého senátu NS SR sp. zn.: 1VCdo/3/2025 zo dňa 24.06.2025, z ktorého vyplýva právna veta: „Nie je podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31. decembra 2008, ktorá vznikla z dôvodu

nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci, prednostné uplatnenie nároku na náhradu škody voči ďalšej osobe spoluzodpovednej za vznik škody v adhéznom konaní, či uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.“ Odvolací súd poukazuje na to, že v tam prejednávanej veci išlo zodpovednosť za škodu spôsobenú notárom, a to tým, že pri výkone svojej činnosti v rozpore s dohodou o notárskej úschove nakladal s finančnými prostriedkami zverenými mu do úschovy. Notár teda nesprávnym úradným postupom pri výkone verejnej moci porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu z Notárskeho poriadku čím spôsobil žalobkyni škodu. Najvyšší súd sa zaoberal otázkou konkurencie nárokov v rámci zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci a nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v dôsledku rozdielnej rozhodovacej praxe jednotlivých senátov. Veľký senát uzavrel, že výkon činnosti notára je výkonom činnosti vo verejnom záujme, notár má postavenie verejného činiteľa a výkon notárskej činnosti je výkonom verejnej moci, preto štát zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone notárskej činnosti. Nie je preto potrebné, aby sa poškodený subjekt musel najskôr domáhať osobitne nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a môže sa priamo domáhať nároku na uplatnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú notárom pri výkone notárskej činnosti. Odvolací súd s poukazom na závery veľkého senátu NS SR zdôrazňuje, že v tu prejednávanej veci ide o celkom odlišnú situáciu, pričom koncept konkurencie nárokov v rámci zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci a nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, nie je v danom prípade ani rozhodujúci. V tu prejednávanej veci totiž došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane predávajúcich (developerov), ktorí sú právnickými osobami konajúcimi samostatne, pri výkone svojej podnikateľskej činnosti, nejde o subjekty pri výkone verejnej moci. Nešlo ani o subjekty, ktoré by bolo možné považovať za spoluzodpovedné za vznik škody spolu so žalovaným (mesto Skalica), nakoľko ako už odvolací súd skonštatoval vyššie, v konaní nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom žalovaného a vznikom škody na strane žalobcov. Škoda je spôsobená viacerými škodcami vtedy, ak protiprávne konanie viacerých osôb viedlo k jej vzniku. Zodpovednosť každého zo subjektov je posudzovaná samostatne, pričom títo mohli konať aj nezávisle od seba, avšak príčinná súvislosť medzi správaním sa tohto subjektu, porušením právnej povinnosti a vznikom škody musí byť daná u každého z nich, čo v danom prípade preukázané nebolo. Z pohľadu odvolacieho súdu, predávajúci, ktorí sa na úkor žalobcov obohatili, sledovali prijatím plnenia titulom „verejnej dávky“ od žalobcov svoj vlastný záujem (refundáciu už vynaložených finančných prostriedkov v prospech žalovaného), pričom však ich konanie nemalo žiaden časový ani vecný vzťah k uzneseniu MsZ žalovaného.

42. V závere odvolania žalobcovia vo vzťahu k trovám konania poukazujú na to, že v konaní pred odvolacím súdom sp. zn.: 24Co/24/2022, ktorého výsledkom bolo uznesenie zo dňa 22. mája 2023, ktorým odvolací súd v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, boli úspešní, preto s poukazom na závery ÚS SR vo veci sp. zn.: I ÚS 453/2019, podľa ktorého ust. § 255 CSP nevylučuje rôzny pomer úspechu v jednotlivých fázach konania, im patrí náhrada trov konania v tomto odvolacom konaní. Odvolací súd poukazuje na to, že podľa ústavného súdu dovolacie konanie predstavuje v tomto smere samostatnú, od ostatného konania nezávislú časť konania, čo zakladá súdu možnosť nezávisle od celkového výsledku sporu rozhodnúť len o trovách dovolacieho konania, s prihliadnutím na úspech sporovej strany v dovolacom konaní, bez ohľadu na definitívny výsledok sporu. Z uvedeného rozhodnutia však nevyplýva povinnosť, ale iba možnosť postupovať uvedeným spôsobom pri rozhodnutí o trovách konania. Odvolací súd má za to, že trovy konania tvoria jeden celok, pričom pre rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania je podstatný celkový výsledok sporu, t. j. celkový úspech strany v spore. V prospech základného princípu procesného úspechu vo veci samej ako celku (bez ohľadu na úspech či neúspech v jednotlivých štádiách konania) - hoci s možnými vyššie naznačenými výnimkami - svedčí aj samotné znenie ustanovenia § 453 ods. 3 CSP, kde zákon v prípade zrušenia rozhodnutia dovolacím súdom a vrátenia veci zveruje rozhodovanie o trovách ako celku (vrátane trov dovolacieho konania) súdu, ktorému bola vec vrátená. Je potom zrejmé, že tento (nižší) súd rozhodne o trovách ako celku na základe konečného výsledku sporu. Ak by zákonodarca chcel, aby sa o trovách dovolacieho konania rozhodovalo výlučne (prípadne zásadne) podľa výsledku samotného dovolacieho konania bez ohľadu na konečný výsledok sporu, zveril by rozhodovanie o týchto trovách (o nároku) priamo dovolaciemu súdu aj v prípade zrušenia rozhodnutia vo veci samej, keďže v takom prípade nedáva zmysel, aby o trovách dovolacieho konania podľa výsledku tohto dovolacieho konania rozhodoval iný súd (odvolací súd alebo súd prvej inštancie podľa toho, na ktorý súd bola vec vrátená). (por. napr. rozhodnutie NS SR, sp. zn.: 9CdoPr/14/2024) Pokiaľ teda súd prvej inštancie výrokom II. rozhodol o trovách konania tak, že úspech v spore posudzoval ako celok, nie samostatne vo vzťahu

ku každej fáze konania, jeho rozhodnutie je potrebné považovať za správne a odzrkadľujúce zásadu úspechu vo veci ako celku.

43. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd s poukazom na § 387 CSP napadnutý rozsudok vo výroku I., ktorým súd žalobu zamietol, včítane závislého a vzhľadom na spôsob rozhodnutia aj vecne správneho výroku II. o náhrade trov konania (prvoinštančného ako aj odvolacieho sp. zn.: 24Co/24/2022), potvrdil.

44. Pre úplnosť odvolací súd podotýka, že vo veci nebolo potrebné nariadiť pojednávanie, nakoľko nevznikol dôvod na zopakovanie, alebo doplnenie dokazovania odvolacím súdom, súd prvej inštancie riadne vykonal dokazovanie a dospel na základe vykonaného dokazovania k správnym skutkovým zisteniam. Závery súdu prvej inštancie vedúce k zamietnutiu žaloby odvolací súd vyhodnotil ako vecne správne, hoci podkladom pre potvrdenie napadnutého rozsudku bolo čiastočne odlišné právne posúdenie veci odvolacím súdom.

45. V zmysle § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

46. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania sp. zn.: 24Co/107/2024 voči žalobcom 1 až 4 v plnom rozsahu, s tým, že odvolací súd nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali postup podľa § 257 CSP.

49. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).